

Kwaliteitszorg SKO West-Friesland

versie: januari 2025

Drs. Martin Ooijevaar

Directeur Onderwijs SKOWF

Inleiding	2
1. Visie, ambities en doelen	2
1.1 De basiskwaliteit	3
1.2 Aanvullende ambities:	4
1.3 Meerjarendoelstellingen SKOWF	4
2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Management Rapportage Gesprekken	6
2.3 Schoolbezoeken	7
2.4 De schoolscan	7
2.5 De zelfevaluatie	11
2.6 Planning kwaliteitszorg basiskwaliteit	14
3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	16
Bijlagen:	18
Bijlage 1: Meerjarendoelstellingen	19
Bijlage 2: voorbeeld schoolscan onderzoekssignalen uit jaarplan	26
Bijlage 3: Toelichting bij schoolscan	28
Veiligheid en welbevinden	28
Onderwijsleerproces	28
Potentieel	30
Bijlage 4: Uitleg bij signaal 1: Schoolambities tussenresultaten	40
Bijlage 5: Hulpvragen bij de analyses	50

Inleiding

‘De visie op het onderwijs is in beweging. Leraren laten hun pedagogisch hart weer spreken en zij willen de leerling met zijn of haar kwaliteiten als uitgangspunt nemen van het onderwijs. Inzicht in het leerpotentieel van kinderen en hier recht aan doen, zal een rode draad zijn in de schoolontwikkeling van de komende jaren. Dit stelt eisen aan de kwaliteitszorg deze zal ook in beweging moeten zijn. Het is belangrijk dat gewoonten worden losgelaten, zodat er ruimte komt voor nieuwe werkwijzen. De kwaliteitszorg zal bewegen van curatief en standaard normen naar preventief en ambities, eigen kwaliteitsnormen. De onderwijsinspectie geeft in het nieuwe toetsingskader veel meer ruimte aan scholen om vanuit hun eigen visie te werken. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteitszorg op scholen.’

(Koersplan, februari 2019)

De manier waarop we bij SKOWF en onze scholen naar kwaliteit kijken is, door de invloed van het koersplan, op veel punten anders dan een aantal jaren geleden. In dit stuk beschrijven wij de wijze waarop wij de kwaliteitszorg bij SKOWF en onze scholen op dit moment benaderen en invullen. Hierbij gaan we uit van eigen kwaliteitsnormen en ambities. We beschrijven in drie opeenvolgende hoofdstukken wat onze visie en ambities zijn, hoe we de kwaliteitscultuur uitvoeren en op welke wijze we deze evalueren, verantwoorden en daar de dialoog over voeren.

In het koersplan staat beschreven dat de kwaliteitszorg in beweging moet zijn. Dat is ook zeker het geval. Op basis van de ervaringen in de leefwereld en de dialoog die we daarover voeren, stellen we dit stuk regelmatig bij, zonder de bedoeling uit het oog te verliezen. Om deze ontwikkelingen in de leefwereld zichtbaar te maken staat in elk hoofdstuk in blauwe kaders beschreven wat er op dit moment van te zien is in de ‘leefwereld’, waar we vandaan komen en wat de volgende stap zal zijn. De instrumenten (systeemwereld) die wij gebruiken om de kwaliteit zichtbaar te maken en aan te werken staan in de bijlagen uitgewerkt.

Laatste wijzigingen:

Ten opzichte van de vorige versie (september 2024) zijn de volgende zaken gewijzigd:

- De volgende tekst op pagina 40: Onder de 8 leerlingen (voorheen 12) kun je geen zinvol gebruik maken van groepsgemiddeldes.
- De tabellen van LIB LVS (pagina 41) om doelen te stellen voor de referentieniveaus op de tussentoetsen (op basis van nieuwe informatie van CITO).

1. Visie, ambities en doelen

SKO West-Friesland streeft naar hoogwaardig en betekenisvol onderwijs. Hoogwaardig wil zeggen dat het onderwijs plaatsvindt in een goed pedagogisch klimaat, dat het unieke van ieder kind erkent en waarin hoge verwachtingen gelden voor zijn of haar ontwikkeling. Betekenisvol verwijst naar inhouden en opdrachten die in verbinding staan met de ander en de nabije omgeving, de wereld van alledag. Talentontwikkeling krijgt vorm door de integrale benadering: hands on, minds on, hearts on.

Onze visie staat uitgeschreven in het [dynamisch koersplan](#). Dit is een weerspiegeling van de grillige werkelijkheid die het beschrijft. We hebben gekozen voor een andere, lossere opzet om onze lange termijn ontwikkeling te beschrijven. Geen meerjarig beleidsplan, maar een meerjarige 'beleidsrichting'. Geen strak houvast, maar meer een bron van inspiratie.

Het dynamisch koersplan schetst het speelveld waarbinnen SKO West-Friesland haar onderwijs in de toekomst vorm wil geven. Het geeft de vrijheid om, in overleg met betrokkenen, nieuwe maatschappelijke trends erin te verwerken. Daarom is het, anders dan bij onze vorige meerjarenplannen, ook niet opgehangen aan een specifiek tijdvak. Dit koersplan blijft doorlopend in ontwikkeling.

Het dynamisch koersplan is een vervolg op het meerjarig strategisch beleidsplan 2015-2018 'Samen inspirerend lerend de toekomst in'. Daaraan zijn later de drie V's toegevoegd: verbinden, verbreden en verdiepen.

Het wordt verankerd in de scholen met behulp van dynamische schoolplannen, waarin veel ruimte is voor de eigen ontwikkeling. Elk dynamisch schoolplan bestaat uit een A en B deel. In het A deel wordt de strategie verwoord, in het B deel de uitgewerkte focuspunten voor het betreffende schooljaar. Beide delen vormen één geheel.

1.1 De basiskwaliteit

Allereerst is het van belang dat alle scholen van SKOWF voldoen aan de basiskwaliteit.

Hiervoor moeten de volgende vragen positief worden beantwoord:

1. Zijn de leerlingen veilig? Klimaat
2. Leren de leerlingen genoeg? Potentieel
3. Is het onderwijsproces goed ingericht? Proces

Hiervoor hebben alle scholen ambities en doelen met betrekking tot de basiskwaliteit geformuleerd. Deze doelen, passend bij de leerlingpopulatie, zijn realistisch, maar ambitieus gesteld. Deze doelen staan in zogenaamde schoolscans in de jaarplannen van de scholen en worden bovenschools samengebracht in een gemeenschappelijke schoolscan (zie 2.4)

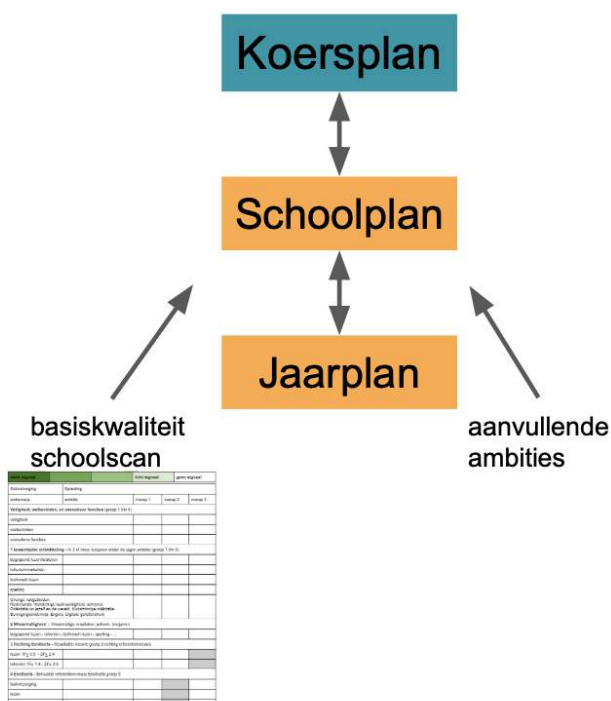
1.2 Aanvullende ambities:

De school heeft naast de basiskwaliteit die beschreven wordt in dit schoolplan ook aanvullende ambities geformuleerd voor het onderwijskundig beleid, kwaliteitszorg en personeelsbeleid. De belangrijke ontwikkelpunten en ambities van een schooljaar worden als zogenaamde 'Big Rocks' in het jaarplan opgenomen. De instrumenten die gebruikt worden om de kwaliteit zichtbaar te maken, hangen af van het onderwerp en de doelen die worden nagestreefd. Deze worden in de jaarplan van de school beschreven. Vragen hierbij zijn:

- Is duidelijk te maken/te verantwoorden waarom aan deze ambitie wordt gewerkt?
- Is duidelijk wat bereikt wordt met de "big rock"?
- Hoe wordt zichtbaar/merkbaar wat bereikt wordt?

1.3 Meerjarendoelstellingen SKOWF

Behalve op schoolniveau zijn er ook doelstellingen op SKOWF-niveau beschreven. Deze komen voort uit het koersplan (ambities en focuspunten) die we ook terugzien in de school- en jaarplannen van de scholen. De komende jaren stellen we drie doorgaande ontwikkelingslijnen centraal (basisvaardigheden, pedagogiek/identiteit/burgerschap en brede ontwikkeling). Om deze te bereiken zijn samenspel, een cultuur van verantwoordelijkheid en een goede bedrijfsvoering de voorwaarden. Op al deze gebieden beschrijven we de doelen die we de komende jaren willen behalen. Het voldoen aan de basiskwaliteit en de wettelijke eisen is hierbij onze eerste prioriteit. De meerjarendoelstellingen zijn in de meerjarenbegroting en in bijlage 1 te vinden.

De leefwereld: Historie en ontwikkeling

Vanaf 2019 is er meer focus in de jaarplannen door het werken aan 'Big Rocks'. Het aantal ontwikkelonderwerpen is meer beperkt en sluit meer aan bij de dagelijkse onderwijspraktijk en de urgentie die er is op bepaalde onderwerpen. Het werken met deze jaarplannen blijft in ontwikkeling. Het steeds meer aanbrengen van focus (beperkt aantal onderwerpen), duidelijker doelstellingen met succescriteria zijn zaken die we de komende schooljaren verder willen brengen.

De meerjarendoelstellingen zijn voor 2023-2024 van vijf lijnen terug gebracht naar drie lijnen. Op deze manier kunnen we zorgen voor meer focus. Omdat alle scholen gericht zijn op het versterken van de basisvaardigheden (mede ingegeven door de subsidie basisvaardigheden) kunnen we samen professionaliseren en leren van elkaar. De eerste stappen hierin zijn in het samen duidelijker beschrijven van de doelstellingen en de succescriteria.

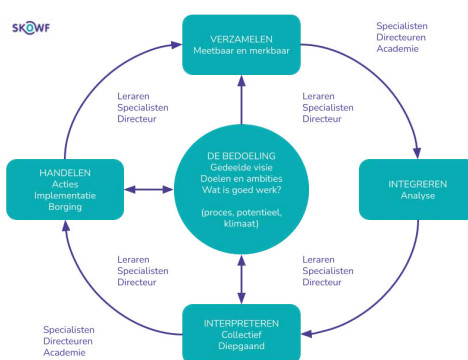
2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

2.1 Inleiding

Wij monitoren onze kwaliteit cyclisch, systematisch en planmatig, waarbij we ons richten op het vasthouden van gerealiseerde kwaliteit en het doelgericht verbeteren van nog niet gerealiseerde kwaliteit en nog niet bereikte ambities.

Deze monitoring vindt plaats op bestuursniveau en schoolniveau, waarbij we een maximale wisselwerking voorstaan. Deze monitoring vindt plaats via gesprekken, waarnemingen en data.

2017-2018	2018-2019	2019-2020
1.1.1.1	1.1.1.2	1.1.1.3
1.1.2.1	1.1.2.2	1.1.2.3
1.1.3.1	1.1.3.2	1.1.3.3
1.1.4.1	1.1.4.2	1.1.4.3
1.1.5.1	1.1.5.2	1.1.5.3
1.1.6.1	1.1.6.2	1.1.6.3
1.1.7.1	1.1.7.2	1.1.7.3
1.1.8.1	1.1.8.2	1.1.8.3
1.1.9.1	1.1.9.2	1.1.9.3
1.1.10.1	1.1.10.2	1.1.10.3
1.1.11.1	1.1.11.2	1.1.11.3
1.1.12.1	1.1.12.2	1.1.12.3
1.1.13.1	1.1.13.2	1.1.13.3
1.1.14.1	1.1.14.2	1.1.14.3
1.1.15.1	1.1.15.2	1.1.15.3
1.1.16.1	1.1.16.2	1.1.16.3
1.1.17.1	1.1.17.2	1.1.17.3
1.1.18.1	1.1.18.2	1.1.18.3
1.1.19.1	1.1.19.2	1.1.19.3
1.1.20.1	1.1.20.2	1.1.20.3
1.1.21.1	1.1.21.2	1.1.21.3
1.1.22.1	1.1.22.2	1.1.22.3
1.1.23.1	1.1.23.2	1.1.23.3
1.1.24.1	1.1.24.2	1.1.24.3
1.1.25.1	1.1.25.2	1.1.25.3
1.1.26.1	1.1.26.2	1.1.26.3
1.1.27.1	1.1.27.2	1.1.27.3
1.1.28.1	1.1.28.2	1.1.28.3
1.1.29.1	1.1.29.2	1.1.29.3
1.1.30.1	1.1.30.2	1.1.30.3
1.1.31.1	1.1.31.2	1.1.31.3
1.1.32.1	1.1.32.2	1.1.32.3
1.1.33.1	1.1.33.2	1.1.33.3
1.1.34.1	1.1.34.2	1.1.34.3
1.1.35.1	1.1.35.2	1.1.35.3
1.1.36.1	1.1.36.2	1.1.36.3
1.1.37.1	1.1.37.2	1.1.37.3
1.1.38.1	1.1.38.2	1.1.38.3
1.1.39.1	1.1.39.2	1.1.39.3
1.1.40.1	1.1.40.2	1.1.40.3
1.1.41.1	1.1.41.2	1.1.41.3
1.1.42.1	1.1.42.2	1.1.42.3
1.1.43.1	1.1.43.2	1.1.43.3
1.1.44.1	1.1.44.2	1.1.44.3
1.1.45.1	1.1.45.2	1.1.45.3
1.1.46.1	1.1.46.2	1.1.46.3
1.1.47.1	1.1.47.2	1.1.47.3
1.1.48.1	1.1.48.2	1.1.48.3
1.1.49.1	1.1.49.2	1.1.49.3
1.1.50.1	1.1.50.2	1.1.50.3
1.1.51.1	1.1.51.2	1.1.51.3
1.1.52.1	1.1.52.2	1.1.52.3
1.1.53.1	1.1.53.2	1.1.53.3
1.1.54.1	1.1.54.2	1.1.54.3
1.1.55.1	1.1.55.2	1.1.55.3
1.1.56.1	1.1.56.2	1.1.56.3
1.1.57.1	1.1.57.2	1.1.57.3
1.1.58.1	1.1.58.2	1.1.58.3
1.1.59.1	1.1.59.2	1.1.59.3
1.1.60.1	1.1.60.2	1.1.60.3
1.1.61.1	1.1.61.2	1.1.61.3
1.1.62.1	1.1.62.2	1.1.62.3
1.1.63.1	1.1.63.2	1.1.63.3
1.1.64.1	1.1.64.2	1.1.64.3
1.1.65.1	1.1.65.2	1.1.65.3
1.1.66.1	1.1.66.2	1.1.66.3
1.1.67.1	1.1.67.2	1.1.67.3
1.1.68.1	1.1.68.2	1.1.68.3
1.1.69.1	1.1.69.2	1.1.69.3
1.1.70.1	1.1.70.2	1.1.70.3
1.1.71.1	1.1.71.2	1.1.71.3
1.1.72.1	1.1.72.2	1.1.72.3
1.1.73.1	1.1.73.2	1.1.73.3
1.1.74.1	1.1.74.2	1.1.74.3
1.1.75.1	1.1.75.2	1.1.75.3
1.1.76.1	1.1.76.2	1.1.76.3
1.1.77.1	1.1.77.2	1.1.77.3
1.1.78.1	1.1.78.2	1.1.78.3
1.1.79.1	1.1.79.2	1.1.79.3
1.1.80.1	1.1.80.2	1.1.80.3
1.1.81.1	1.1.81.2	1.1.81.3
1.1.82.1	1.1.82.2	1.1.82.3
1.1.83.1	1.1.83.2	1.1.83.3
1.1.84.1	1.1.84.2	1.1.84.3
1.1.85.1	1.1.85.2	1.1.85.3
1.1.86.1	1.1.86.2	1.1.86.3
1.1.87.1	1.1.87.2	1.1.87.3
1.1.88.1	1.1.88.2	1.1.88.3
1.1.89.1	1.1.89.2	1.1.89.3
1.1.90.1	1.1.90.2	1.1.90.3
1.1.91.1	1.1.91.2	1.1.91.3
1.1.92.1	1.1.92.2	1.1.92.3
1.1.93.1	1.1.93.2	1.1.93.3
1.1.94.1	1.1.94.2	1.1.94.3
1.1.95.1	1.1.95.2	1.1.95.3
1.1.96.1	1.1.96.2	1.1.96.3
1.1.97.1	1.1.97.2	1.1.97.3
1.1.98.1	1.1.98.2	1.1.98.3
1.1.99.1	1.1.99.2	1.1.99.3
1.1.100.1	1.1.100.2	1.1.100.3

2.2 Management Rapportage Gesprekken

Er vinden ieder jaar met alle scholen drie managementrapportage gesprekken (marap-gesprekken) van 45 minuten plaats met het College van Bestuur, de Directeur Onderwijs, Directeur Bedrijfsvoering en evt. andere medewerkers van het bestuur. Bij deze gesprekken zijn altijd de directeur en in ieder geval bij het tweede gesprek ook de intern begeleider van de school aanwezig. Het jaarplan en de ingevulde schoolscaan staan centraal in deze gesprekken. In de gesprekken gaat het over de kernvragen rondom de basiskwaliteit; zijn de leerlingen veilig, hoe is het onderwijsproces ingericht (didactisch handelen), leren de leerlingen genoeg en de ambities van de school (Big Rocks). Hierin komt in ieder geval aan de orde hoe de school zich richt op het vasthouden van

gerealiseerde kwaliteit, het doelgericht verbeteren van nog niet gerealiseerde kwaliteit en nog niet bereikte ambities.

In de marap-gesprekken wordt de brede kwaliteit besproken en wordt met name het globale beeld geschetst. Een diepgaander analyse van de kwaliteit vindt plaats via een zelfevaluatie, zoals in hoofdstuk 2.7 wordt beschreven. Deze wordt, als deze doorlopen is, ook besproken in het marap-gesprek. Voorafgaand aan de gesprekken is de directeur verantwoordelijk voor het invullen van de schoolscan en het schrijven van een korte evaluatie van de belangrijkste punten uit het jaarplan. Na afloop van het gesprek verwerkt hij/zij zijn/haar reflecties in het jaarplan. De belangrijkste reflecties op deze gesprekken worden op SKOWF-niveau na deze gesprekken uitgewerkt door de Voorzitter van het College van Bestuur en Directeur Onderwijs en gedeeld met de directies en andere belanghebbenden (Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad en de Raad van Toezicht).

2.3 Schoolbezoeken

Elk schooljaar bezoeken de Voorzitter van het College van Bestuur en de Directeur Onderwijs elke school twee keer. In deze bezoeken worden klassen bezocht, wordt er met leerkrachten, leerlingen en evt ouders gesproken en wordt er op de gedane indrukken geflecteerd met directie en interne begeleiding. Bij de bezoeken worden ook experts en directeuren uitgenodigd. In het schoolbezoek staan elementen uit het koersplan en de belangrijkste punten uit het jaarplan, in eerste instantie gericht op de basiskwaliteit, centraal. Er wordt geen aparte verslaglegging gedaan van de schoolbezoeken, maar tijdens de managementrapportage gesprekken worden deze bij de gesprekken betrokken. Een keer per jaar bezoeken ook de leden van de Raad van Toezicht, samen met het bestuurlijk managementteam (Voorzitter College van Bestuur, Directeur Onderwijs, Directeur Bedrijfsvoering), een drietal scholen rondom een thema.

2.4 De schoolscan

De belangrijkste data rondom de basiskwaliteit van de school worden verzameld in de schoolscan. Scholen houden in hun jaarplan de onderstaande signalen van de basiskwaliteit bij in een schoolscan, waarbij ze de behaalde resultaten vergelijken met hun ambities. Op basis van de schoolscan kan de school bepalen welke signalen verder onderzocht moeten worden en eventueel moeten worden verbeterd. Doelen en (verbeter)acties worden weergegeven in het jaarplan. In bijlage 2 staat een ingevuld voorbeeld van de scan en de instrumenten die wij gebruiken om dit meetbaar en zichtbaar te maken.

In de schoolscan worden de volgende vragen beantwoord:

Het is van belang dat alle scholen voldoen aan de basiskwaliteit. Hiervoor gaat het om de onderstaande drie vragen:

1. Zijn de leerlingen veilig? Klimaat
2. Leren de leerlingen genoeg? Potentieel
3. Is het onderwijsproces goed ingericht? Proces

Zijn de leerlingen veilig?

Het is belangrijk dat alle leerlingen zich veilig voelen op school; een leerling moet zich veilig voelen om te leren en zichzelf te ontwikkelen.

- Welke leidende principes / afspraken over pedagogisch handelen zijn er?
- In welke mate zijn deze zichtbaar en is dit een voldoende basis voor veiligheid?
- Voldoen we hierbij aan de basiskwaliteit die we geformuleerd hebben en maken we onze ambities waar?

Leren de leerlingen genoeg?

Het beheersen van de basisvaardigheden is de kern voor het verdere leren. De referentieniveaus worden voor de basisvaardigheden taal en rekenen als uitgangspunt genomen. Er wordt uitgegaan van wat de leerling maximaal kan bereiken, in plaats van wat minimaal moet. Wij gaan uit van ambitieuze doelen die het team van de school heeft opgesteld en aansluit op de leerlingpopulatie. Op gezette tijden wordt nagegaan in welke mate de ambities worden behaald.

We kijken hierbij naar 5 onderzoekssignalen:

1. De laatste tussenresultaten vergeleken met de ambities van de school (2 keer per jaar).
2. De stabiliteit van de resultaten tussen verschillende leerjaren en schooljaren (2 keer per jaar)
3. Behaalde referentieniveaus op de laatste doorstroomtoets (jaarlijks).
4. Verschil tussen het schooladvies en het advies van de doorstroomtoets (jaarlijks).
5. De op- en afstroom in het voortgezet onderwijs ten opzichte van het schooladvies (jaarlijks).

Is het onderwijsproces goed ingericht?

Wat is dan basiskwaliteit van het onderwijsproces?

Voldoen we aan de basiskwaliteit die we geformuleerd hebben en maken we onze ambities waar? Hoe zit het met de onderwijsleerstrategieën die worden ingezet, het

samenspel met leerlingen, etc? Hoe is dit merkbaar en waarneembaar, kun je bijvoorbeeld zien dat de leerlingen 'aan' staan tijdens de instructie?

De geformuleerde basiskwaliteit heeft betrekking op 5 aandachtspunten: pedagogisch handelen, klassenmanagement, instructie, actief betrekken van leerlingen op de lesinhoud, afstemmen op de ontwikkeling van leerlingen en het samenspel van leerkrachten.

De leefwereld: Historie en ontwikkeling van de schoolscan:

Elke school stelt vanaf 2019 eigen ambities die passen bij de leerlingpopulatie. Deze ambities zijn realistisch maar ambitieus en liggen over het algemeen hoger dan de landelijke gemiddelden. Deze ambities zijn geformuleerd om te bepalen wanneer een bepaald resultaat een succes is en wanneer een resultaat om nader onderzoek vraagt. Het is niet bedoeld als afrekenmiddel, maar een startpunt voor verdere (trend)analyses op school- en groepsniveau. Scholen leggen deze ambities vast in hun jaarplannen en deze worden bovenschools bij elkaar gebracht. Vanaf schooljaar 2021-2022 hebben we naast de ambities en signalen op 'potentieel' ook signalen met betrekking tot klimaat en proces in de schoolscan opgenomen. De schoolscan vanuit het Nationaal Programma Onderwijs die gevraagd werd was hiervoor een belangrijke aanleiding.

In dit stuk (met een schoolspecifieke uitwerking in het schoolplan van elke school) is helder beschreven wat er verwacht wordt in het onderwijsproces. Dit is ook gekoppeld aan de nieuwe gesprekkencyclus. Een vervolgstap is dat we (vanaf schooljaar 2023-2024) ook op de gebieden veiligheid en welbevinden duidelijke ambities/succescriteria met elkaar formuleren.

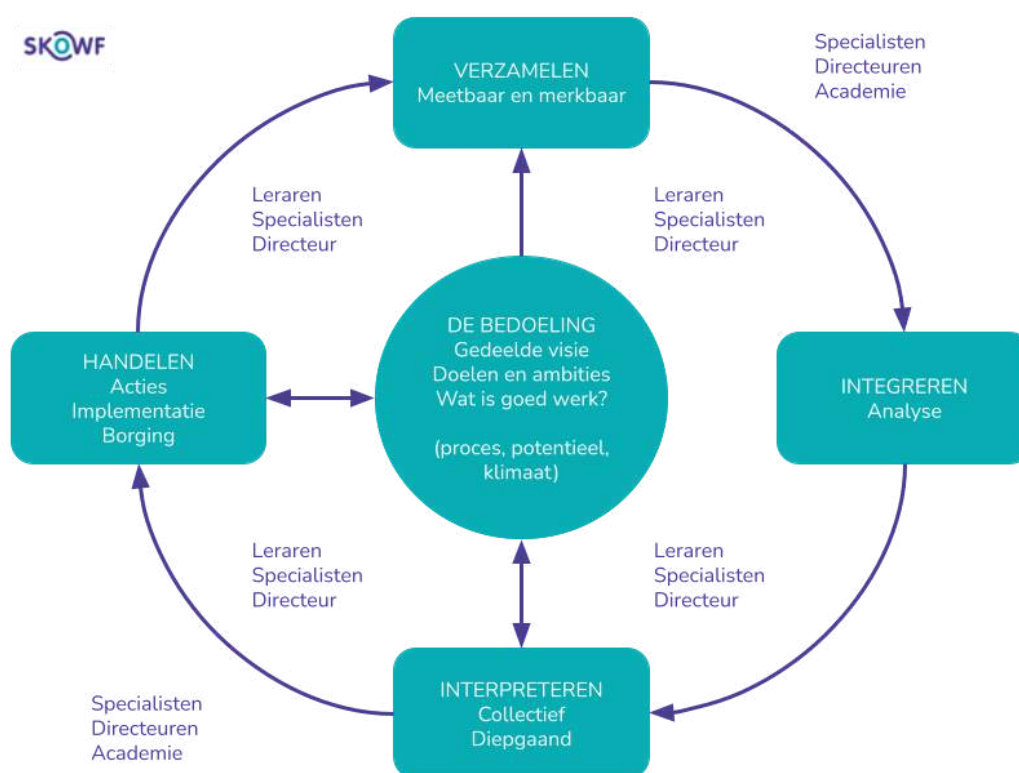
De schoolbezoeken krijgen vanaf 2023-2024 meer verdieping. Nieuw zijn gerichte schoolbezoeken die we in ieder geval twee keer per jaar aan elke school brengen. Het thema is elke keer een van de basisvaardigheden waar de school aan werkt. Welke ontwikkelingen zijn er in het primaire proces waarneembaar en hoe zijn deze te borgen of te versterken? Om hierin meer verdieping te creëren worden bovenschoolse experts ook meegevraagd op de schoolbezoeken. Daarnaast is het ook mogelijk om als directeur (onder het mom van een collegiale consultatie) mee te gaan met zo'n schoolbezoek.

Verder gaan alle scholen overstappen op een nieuw leerlingvolgsysteem en zijn er initiatieven om anders te kijken naar toetsing. Dit gaat consequenties hebben voor de schoolscan. In 2023-2024 is 1 onderzoekssignaal (op weg naar de doorstroomtoets - resultaten groep 7) daarom uit de schoolscan gehaald. In de eerste helft van 2023-2024 zijn de ambities die geformuleerd zijn in de diverse schoolscans in lijn brengen met de nieuwe leerlingvolgsystemen.

2.5 De zelfevaluatie

Het in beeld brengen van onderzoekssignalen en ambities in de schoolscan is een manier om snel zicht te krijgen op de basiskwaliteit. Om deze basiskwaliteit verder te onderzoeken voeren alle scholen minimaal twee keer per jaar een zelfevaluatie uit. De zelfevaluatie die wij voor ogen hebben is een middel om met elkaar samen te werken aan betekenisvol en hoogwaardig onderwijs. Het voeren van het professionele gesprek en het directe effect dat het kan hebben op het handelen in de klas zijn hierbij essentieel.

De zelfevaluatie is hierbij uitdrukkelijk een middel dat ondersteunend moet zijn om er samen voor te zorgen dat de kwaliteit zichtbaar wordt gemaakt en samen doelgericht wordt verbeterd/veranderd/ontwikkeld.

Uitgangspunten van onze zelfevaluatieve cyclus zijn ‘samenspel - samen slim’, ‘expertise betrekken in elke stap’, ‘de kracht van vragen’ en ‘verantwoordelijkheid en verantwoording’

Hieronder staan kort de verschillende stappen van de zelfevaluatie uitgeschreven. In het [informatiedocument zelfevaluatie](#) staat een nadere uitwerking.

Stap 0: De bedoeling

In de zelfevaluatie wordt focus aangebracht. We nemen niet het gehele onderwijs onder de loep, maar maken een gerichte keuze. Het is belangrijk het aantal initiatieven te beperken.

Waar zit (persoonlijke) energie, urgentie en/of nieuwsgierigheid in? Passend binnen de koers van de school. Wat zijn dan de leerlinggerichte doelen die je nastreeft? Wat zijn de succescriteria? Hoe maak je dit meetbaar?

Stap 1: Verzamelen

Het verzamelen van merkbare, meetbare en zichtbare gegevens gebeurt door alle betrokkenen. Afhankelijk van de bedoeling die je nastreeft kan worden bepaald wat er wordt verzameld en door wie dat gebeurt.

Stap 2: Integreren

Voor de analyse ga je vervolgens kijken of je patronen kunt vinden in de data. Je vergelijkt bijvoorbeeld de gemiddelde scores (van toetsen of een meting van de sociaal-emotionele vaardigheden) tussen leerlingen in verschillende leerjaren of groepen. Je combineert dat met uitkomsten van gesprekken of waarnemingen in de praktijk.

Stap 3: Interpretieren

Wat is de gedeelde betekenis van deze conclusie? Het gaat nu om een kritische dialoog met elkaar. Wat zijn de dieperliggende oorzaken en welke collectieve interpretatie kunnen we eraan verbinden? Wat zijn de elementen die we aan moeten en willen pakken? Het is bij het nadenken over mogelijke verklaringen goed om breed te kijken. En ook om eigen aannames te onderzoeken. Waarom doe ik wat ik doe? En werkt dat juist wel of niet?

Stap 4: Handelen.

Het is in deze fase belangrijk om te prioriteren en focus aan te brengen in de activiteiten. Beperk het aantal initiatieven ter verbetering. Groot denken, maar klein beginnen. Welke activiteiten moeten worden opgepakt om het doel te bereiken? Werk een balans uit van activiteiten, samenhang en volgorde om te werken aan kennis, vaardigheden en houding in je team. Bepaal een tijdpad waarin activiteiten en acties uitgezet worden en houd rekening met het leerproces van collega's. Tijdens het handelen is het belangrijk informatie blijvend te verzamelen om dit weer te kunnen delen in de nieuwe cyclus.

De leefwereld: Historie en ontwikkeling:

In 2021-2022 hebben alle scholen aangegeven geen (structureel) gebruik meer te willen maken van WMK en aan de slag te gaan met de zelfevaluatie. Elke school voert dit schooljaar minimaal twee zelfevaluaties uit. We volgen dit proces nauwgezet met elkaar, leren van elkaar en professionaliseren ons hierin tijdens directie-overleggen en andere overleggen. Een aantal scholen lukt het goed om deze manier van werken toe te passen, andere hebben meer ondersteuning nodig. Deze wordt ook geboden. Dit is gebeurd in een uitgebreide procesbeschrijving waarin elke stap nader is uitgewerkt die scholen kunnen naslaan (met onderzoeksinstrumenten), maar ook door het bespreken van de zelfevaluaties in het directiebestuur en kleine clusters van scholen.

Deze ontwikkeling wordt de komende jaren (2022-2023-2024) voortgezet, waarbij we bijsturen naar aanleiding van onze ervaringen, gericht op onze uitgangspunten. Daarnaast willen we de zelfevaluaties planmatig inzetten. Vanaf schooljaar 2022-2023 zullen alle scholen een planning maken conform het schema in 2.6, waarbij alle onderwerpen in een periode van vier jaar aan de orde komen. Vanaf schooljaar 2022-2023 organiseren we maandelijkse werksessies rondom de zelfevaluaties om te reflecteren op leiderschap, proces en inhoud en te leren van elkaar. Deze werkwijze zetten we voort in 2023-2024 en 2024-2025. Verder is er in 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de rol van de schoolleider in de zelfevaluatie door een stagiair onderwijswetenschappen aan de UvA. Dit heeft goede inzichten opgeleverd die meegenomen worden door directeuren, terug te vinden zijn in de opzet van de zelfevaluatie en de nieuw te starten leergang zelfevaluatie. Bij deze leergang sluiten maximaal 8 scholen aan (experts en leerkrachten) om gestructureerd de zelfevaluatie te doorlopen. In 2023-2024 is deze leergang succesvol afgerond en in 2024-2025 wordt deze leergang opnieuw (tweemaal) aangeboden.

2.6 Planning kwaliteitszorg basiskwaliteit

Wij monitoren de basiskwaliteit van de scholen systematisch. In dit schema staat welke onderdelen wij op welke wijze monitoren.

Basiskwaliteit	Ambitie	Hoe zichtbaar maken?	Zelfevaluatie en audits
<u>Aanbod</u> Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.	geformuleerd in schoolplan	zelfevaluatie	Per vakgebied of combinatie daarvan <u>basisvaardigheden:</u> rekenen - taal - lezen <u>brede ontwikkeling:</u> wereldoriëntatie kunst en cultuur bewegingsonderwijs Engels
<u>Zicht op ontwikkeling en begeleiding</u> De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.			
<u>Onderwijstijd</u> De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.			
<u>Pedagogisch - didactisch handelen</u> Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.	geformuleerd in schoolplan	gesprekkencyclus schoolscan - onderwijsleerproces - schoolbezoeken	digitale geletterdheid (gekoppeld aan basisvaardigheden of brede ontwikkeling)
<u>Resultaten</u> De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.	geformuleerd in schoolscan - potentieel	schoolscan - potentieel opbrengst- analyse	aanvullende ambities
<u>Afsluiting</u> De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.	geformuleerd in schoolgids	schoolscan - potentieel	advisering, procedure (daar waar de schoolscan aanleiding geeft)
<u>Veiligheid</u> De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.	geformuleerd in schoolplan / schoolgids	schoolscan - veiligheid	veiligheid en pedagogisch klimaat en burgerschap
<u>Schoolklimaat</u> De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.			
<u>Sociale en maatschappelijke competenties</u> De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het VO en de maatschappij.			
<u>Ouders</u> De ouders zijn tevreden over de school. De school communiceert open en toegankelijk.	geformuleerd in schoolplan	oudertevredenheids onderzoek (1 keer in de 2 jaar)	daar waar aanleiding is

Een overzicht van de geplande zelfevaluaties van scholen wordt bovenscholings verzameld en is op schoolniveau in te zien (vanaf schooljaar 2022-2023). Scholen maken vanaf schooljaar 2022-2023 gebruik van het onderstaande schema om de zelfevaluaties in te plannen. Zij kunnen zelf de volgorde van de onderwerpen bepalen, als alle onderwerpen maar in een periode van vier jaar aan de orde komen.

	onderwerp	onderwerp	optioneel onderwerp (wanneer daar aanleiding voor is)
jaar 1	basisvaardigheden: rekenen	brede ontwikkeling: wereldoriëntatie	bijv. basisvaardigheden , ouderbetrokkenheid, advisering procedure, aanvullende ambitie
jaar 2	basisvaardigheden: taal	brede ontwikkeling: kunst en cultuur	
jaar 3	basisvaardigheden: lezen	brede ontwikkeling: bewegingsonderwijs	
jaar 4	veiligheid en pedagogisch klimaat en burgerschap	brede ontwikkeling: Engels	

3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Acties op schoolniveau naar aanleiding van de managementrapportage gesprekken en ingevulde schoolscan worden vastgelegd in het jaarplan. Op bestuursniveau worden de signalen uit de schoolscans vastgelegd. Op deze manier is er bestuursbreed zicht op de basiskwaliteit zoals deze geformuleerd is in de schoolscans. Ook is er inzicht in de doorlopen zelfevaluaties. Scholen waarbij de basiskwaliteit op orde is, worden uitgedaagd hun aanvullende ambities waar te maken. Scholen waarbij de basiskwaliteit onvoldoende op orde is, gaan er allereerst voor zorgen dat deze op orde komt. Op basis van de signalen maken zij een analyse en formuleren zij acties. Met deze scholen worden nadere afspraken gemaakt om dit te monitoren en te ondersteunen. Het uitgangspunt is dat dit van de scholen blijft, maar dat, afhankelijk van wat er nodig is, er naast en met de scholen gewerkt wordt om te voldoen aan de basiskwaliteit.

Als er bestuursbrede signalen zijn, wordt dit zo slim mogelijk aan elkaar gekoppeld en worden daar acties op gezet. Dit resulteert bijvoorbeeld in een verdiepende training in de SKOWF academie als het gaat om begrijpend lezen, het inzetten van scholing voor directeuren en intern begeleiders over data-analyse of een thema-overleg kansrijk adviseren in het IB-netwerk.

Met ons jaarverslag informeren wij interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en over de uitkomsten daarvan. Daarnaast betrekken wij de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR) en de Raad van Toezicht (RvT) op onderstaande wijze hierbij.

Bij elke GMR-vergadering staat de onderwijskwaliteit op de agenda, waarin de resultaten en de ontwikkelingen worden besproken. De GMR heeft een commissie onderwijs en kwaliteit die met regelmaat voorafgaand aan de vergaderingen het thema bespreekt met de Directeur Onderwijs en eventueel Voorzitter van het College van Bestuur.

De RvT werkt met een thema kalender. Twee keer per jaar wordt het thema Onderwijskwaliteit met de gehele RvT behandeld. Daarnaast is er vanuit de RvT een Commissie Kwaliteit die vier keer per jaar met het College van Bestuur en Directeur Onderwijs de resultaten en ontwikkelingen bespreekt en ook de thema-vergaderingen voor bespreekt. De RvT wordt tweemaal per jaar op het gebied van onderwijskwaliteit geïnformeerd via T-rapportages (een rapportage over onderwijs, personeel, huisvesting en financiën) Hierin staan in ieder geval de doelen, de resultaten, de analyse en de ontwikkelingen m.b.t. tot onderwijskwaliteit weergegeven.

Het dagelijks bestuur van de GMR, het bestuurlijk managementteam en de RvT komen

twee maal per jaar bij elkaar om ontwikkelingen te bespreken rondom een vastgesteld thema.

Beide gremia worden voorafgaand aan de vergaderingen breed geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen SKOWF via informatiebrieven.

Bijlagen:

Bijlage 1: Meerjarendoelstellingen

Basisvaardigheden taal en rekenen																	
Doelen	2023-2024	2024-2025															
Op elke school behalen de leerlingen de ambities op de referentieniveaus die de school zichzelf heeft gesteld (maximaal 2 leerjaren behalen de gestelde ambities niet)	<ul style="list-style-type: none"> In oktober 2023 is het beleid kwaliteitszorg aangepast waarin de nieuwe ambities zijn gesteld. In de schoolscan bij marap 1 heeft elke school nieuwe ambities gesteld die passen bij de populatie van de school. Meer scholen behalen aan het einde van schooljaar 2023-2024 de ambities, zichtbaar gemaakt in jaarplan (schoolscan) en zelfevaluatie (zie uitwerking hieronder) <table border="1" data-bbox="576 741 1189 1384"> <thead> <tr> <th></th> <th>aantal scholen dat doel behaalt situatie eind 2022-2023 behaalde ambitie (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)</th> <th>aantal scholen dat doel behaalt doel eind 2023-2024 (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>begrijpend lezen</td> <td>12</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>rekenen</td> <td>7</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>technisch lezen</td> <td>11</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>taal-verzorging</td> <td>13</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>		aantal scholen dat doel behaalt situatie eind 2022-2023 behaalde ambitie (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)	aantal scholen dat doel behaalt doel eind 2023-2024 (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)	begrijpend lezen	12	17	rekenen	7	14	technisch lezen	11	17	taal-verzorging	13	19	<p>aantal scholen dat doel behaalt doel eind 2023-2024 (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)</p> <p>begrijpend lezen: 20</p> <p>rekenen: 18</p> <p>technisch lezen: 20</p> <p>taalverzorging: 20</p>
	aantal scholen dat doel behaalt situatie eind 2022-2023 behaalde ambitie (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)	aantal scholen dat doel behaalt doel eind 2023-2024 (maximaal 2 leerjaren behalen ambitie niet)															
begrijpend lezen	12	17															
rekenen	7	14															
technisch lezen	11	17															
taal-verzorging	13	19															
Visie, leerdoelen, leeractiviteiten en toetsing zijn op elkaar aangesloten (constructive alignment)	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn ambitieuze, heldere cruciale doelen gesteld voor taal/lezen en rekenen voor elke jaargroep (oktober 2023) Toetsbeleid door elke school vastgesteld: Implementatie leerlingvolgsystemen op elke school volgens visie en doelen (voor januari 2024) Aantal scholen neemt initiatief om anders te kijken naar inzet toetsen vanuit duidelijke visie en doelen. Dit wordt nauwgezet en structureel opgezet en gevolgd, zodat alle scholen er van kunnen leren. 	Alle scholen bij SKOWF weten welke beslissingen ze willen nemen en welke data ze daarvoor nodig hebben. Summatieve toetsen worden beargumenteerd wel/niet ingezet.															

Basisvaardigheden taal en rekenen

<p>Het onderwijs is zo afgestemd op de leerlingen dat elke leerling wordt uitgedaagd om te laten zien wat ze kunnen (taal, lezen, rekenen (referentieniveaus).</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Tijdens de lessen worden actieve en afwisselende werkvormen ingezet die alle leerlingen activeren b. Leerkrachten weten van elk kind waar het staat in de ontwikkeling ten opzichte van de te bereiken doelen taal, lezen, rekenen (waarnemen) c. Op basis van deze informatie kunnen leerkrachten hun aanbod en organisatievormen zo aanpassen dat alle leerlingen worden uitgedaagd zich te ontwikkelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 80% van de lessen zijn leerlingen actief (alle leerlingen zijn aan het denken en werken doelgericht samen) (observaties en marap) • Alle leerkrachten weten waar elk kind staat ten opzichte van de cruciale doelen taal, lezen en rekenen (observaties en marap) • 75% van de leerkrachten kan het aanbod zo aanpassen dat alle leerlingen zich ontwikkelen (observaties en marap) • Zie ook: Plan onderwijsleerproces - actieve betrokkenheid van alle leerlingen en afstemming (plan Passend Onderwijs) 	<ul style="list-style-type: none"> • In 90% van de lessen zijn leerlingen actief • Alle leerkrachten weten waar elk kind staat ten opzichte van de cruciale doelen taal, lezen en rekenen • 85% van de leerkrachten kan het aanbod zo aanpassen dat alle leerlingen zich ontwikkelen
<p>Op alle scholen worden de doelen uit de plannen subsidies basisvaardigheden behaald</p>	<p>September-november: Aanscherpen doelen in de plannen September-juli: Uitvoering en monitoring</p> <p>Zie plan basisvaardigheden Zie monitoring en verantwoording</p>	<p>Uitvoering en monitoring</p>

Basisvaardigheden taal en rekenen

In de groepen 1 en 2 wordt vanuit visie, kennis en professionaliteit een stevige basis neergezet voor een ononderbroken ontwikkelingslijn van iedere leerling van groep 1 t/m 8.	Onderzoek (verzamelen) van bestaande praktijken bij SKOWF - visie, professionaliteit op het gebied van spel, rekenen taal, ineteractievaardigheden, zelfsturing en executieve functies, thematisch werken en groepsmanagement (eaaronder afstemming). Op basis van dit onderzoek (afgerond november 2023) worden doelen en acties vastgesteld voor schooljaar 2023-2024 en verder.	
Basisvaardigheden worden effectief ondersteund door ICT, waarbij het vier in balans model leidend is.	Zichtbaar door 'rapportages' bovenschoolse experts, jaarplan, audits 14 scholen nog uitwerking in samenspraak met ICT'ers	alle scholen

Pedagogiek, identiteit en burgerschap

Doelen	2023-2024	2024-2025
Eerst het kind dan de leerling. Er is een goede pedagogische basis op de school zichtbaar en waar een groep of een kind het nodig heeft, worden er effectieve licht curatieve maatregelen ingezet. Hierbij staan de leerkrachten in positieve verbinding met elke leerling van hun groep en slagen zij erin om alle leerlingen te begeleiden in hun ontwikkeling.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking in plan Passend Onderwijs • 90% van de leerkrachten staan in positieve verbinding met elke leerling van de groep. Dit blijkt naast observaties en gesprekken ook uit de leerlingtevredenheidsonderzoeken die jaarlijks worden afgenomen. 	Op alle scholen is een pedeagogische basis zichtbaar en staan alle leerkrachten in positieve verbinding met elke leerling van hun groep.
Alle scholen hebben een duidelijke visie op burgerschap, hebben een doelgericht en samenhangend curriculum burgerschap, weten op welke wijze zij actuele maatschappelijke ontwikkelingen in het onderwijs willen inbrengen en verantwoorden zich over de resultaten.	Zelfevaluaties burgerschap Vergroten professionaliteit leerkrachten. Academie: Moeilijke gesprekken Opmaat sociale kant burgerschap / identiteit / digitaal burgerschap	Sociale kant burgerschap, identiteit en digitaal burgerschap verweven in visie en aanbod

Brede ontwikkeling		
Doelen	2023-2024	2024-2025
<p>Het thematisch onderwijs op de scholen is hoogwaardig en betekenisvol. Dit is op scholen te zien door integratie van (een van de) volgende onderwerpen in de thema's.</p> <ul style="list-style-type: none"> - integratie basisvaardigheden (bijv. taal en lezen) - integratie van de 7 werelden van techiek - integrate cultuur en kunstzinnige oriëntatie - integratie digitale geletterdheid (bijv. green screen, VR, robots) 	<p>Maximaal leren van initiatieven. Op schoolniveau inzichtelijk in jaarplannen en schoolplannen.</p> <p>Plan van aanpak W&T (7 werelden): nog uitwerken, waaronder actieonderzoek door stagiair Onderwijswetenschappen (september-december)</p> <p>Onderzoek naar mogelijkheden anders organiseren (bijv. vakspecialisten in het kader van personeelstekort) (onderzoek naat scholen buiten de stichting die het zo organiseren)</p>	nog te bepalen
<p>Kwantiteit en kwaliteit bewegingsonderwijs. Op alle scholen worden in ieder geval twee lessen bewegingsonderwijs van goede kwaliteit gegeven. Daarnaast maakt elke school beargumenteerde keuze op welke wijze en in welke mate ze meer beweging gedurende de schooldag willen creëren. (NB: Subsidieperiode impuls bewegingsonderwijs is met een schooljaar verlengd, waardoor de activiteiten in 2023-2024 ook door kunnen gaan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Op alle scholen worden twee lessen bewegingsonderwijs gegeven. • De professionaliteit rondom bewegingsonderwijs wordt vergroot: professionalisering in academie, waaronder vakgroep bewegingsonderwijs • Nulmeting kwaliteit van het bewegingsonderwijs: observaties van lessen bewegingsonderwijs door projectleider en directeuren (afgerond in juni 2024) 	nog te bepalen

Cultuur van verantwoordelijkheid		
Doelen	2023-2024	2024-2025
Alle wettelijke documenten op alle verplichte onderdelen op orde (Vensters, schoolgids, schoolplan, jaarplan, websites)	alle scholen, zichtbaar op 1-9-2023: controle door bestuur	alle scholen
Alle scholen voldoen aan de basiskwaliteit. (Drie basisvragen van de Onderwijsinspectie) Scholen (directie, experts, leerkrachten) werken hierbij zichtbaar en structureel aan de basiskwaliteit: veiligheid, potentieel en proces en verantwoorden zich daarover.	alle scholen, zichtbaar in jaarplan (schoolscan) Aandachtspunten: duidelijker koppeling doelen met succescriteria, acties en evaluatie	alle scholen
Op alle scholen is de basisondersteuning op orde (preventieve en (licht) curatieve onderwijsondersteuning. De eerste stap richting inclusiever onderwijs wordt gezet: Alle leerlingen kunnen worden begeleid in hun ontwikkeling.	Inzet middelen passend onderwijs doelgericht inzetten en verantwoorden. Dit geldt voor de basisondersteuning, de extra ondersteuning en de extra toegekende middelen (zie ook basisvaardigheden en pedagogiek). Startbijeenkomst in september 2024 op directieberaad. Daar beschrijven in jaarplan. Bespreken in marap. Intern begeleiders werken meer preventief: Incompany opleiding van IB naar KC.	
Bij het niet behalen van de doelen (veiligheid, proces, potentieel) wordt diepgaand geanalyseerd (onderzoekend en waarderend), door middel van zelfevaluatie. Bij de keuzes van acties zijn het werken vanuit de bedoeling, het echte gesprek, professionaliteit (vakdidactiek) en samenwerking binnen en buiten de school richtinggevend. De scholen organiseren hierbij een kritische vriend van buiten/collegiale consultatie.	Alle scholen op voldoende niveau, zichtbaar in gedeelde zelfevaluatie (minimaal 2 per jaar, volgens planning) 8 scholen op goed niveau. Leergang zelfevaluatie. alle scholen, zichtbaar in jaarplan, gedeelde zelfevaluatie, werksessies zelfevaluatie en leergang zelfevaluatie, inzet bovenschoolse experts aandachtspunten: <ul style="list-style-type: none"> onderzoekende houding leerkrachten 	
Kennis wordt gedeeld (podcast, poster, interview, foto's) nieuwsbrief, video experts maandelijks	nog specificeren.	iedereen
Gesprekkencyclus, professionaliteit (eigenaar eigen ontwikkelproces)	monitoring. nog specificeren	

Samenspel		
Doelen	2023-2024	2024-2025
<p>Overstijgende schoolthema's worden door breed samengestelde groepen aangepakt.</p> <p>Er zijn clusters van scholen die structureel samenwerken op thema's en onderlinge kwaliteiten delen (inhoud en personeel)</p>	<p>Toetsing, onderwijscafe, werksessies zelfevaluatie, gezamenlijke zelfevaluatie, W&T</p> <p>Clusters van scholen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caegh-Boni-Hieronymus-PC • Bangert - Schelp - Nicolaas • Petrus Canisius, St Bernadette, Jozef en Maria 	
<p>leerling-leerling-leerkracht</p> <p>Samenspel tussen leerlingen wordt bevorderd</p>	<p>digital leaders 18 scholen.</p> <p>digital leader event en follow-up voor scholen die er langer dan 2 jaar mee werken. Ook event techtactisch op 2 scholen.</p>	
<p>leiderschap - onderwijskundig en gespreid leiderschap</p> <p>schoolleider / ib'er / expert / leerkracht</p>	<p>nog specificeren</p>	
<p>DIB / nieuwe directeuren</p>	<p>nog specificeren</p>	

Bedrijfsvoering		
Doelen	2023-2024	2024-2025
Scholen	Dashboard met kengetallen per school waardoor inzicht is op bestuurskantoor, gezamenlijk gesprek over school om gezamenlijke ondersteuning vanuit bk (geen loketjes).	Multi team (P, F, PSA) ondersteuning vanuit bk aan de scholen
Personeel	SPP: kwantiteit en kwaliteit personeel op de scholen in orde in relatie tot de doelen van de school. Personeelstekort inzichtelijk voor SKOWF en hoe personeel te binden en boeien (behouden voor SKOWF). Verzuim: inzicht in verzuim en goede sturing op processen verzuimpercentage te verlagen naar 4%.	
Financiën: slimme besteding van elke euro voor een rijke leer/werkomgeving	Effectief en efficiënt begrotingsproces waar kengetallen de 'basis' in zijn, nieuwe bekostiging (incl. herverdeeeffect) en het meerjaren perspectief het uitgangspunt is en formatieproces aansluit bij begroting. Goed inzicht krijgen in de liquide positie (liquiditeitsbegroting).	Evaluatie begrotingsproces / nieuwe bekostiging
Zelfevaluatie starten op processen/workflows	min 2 processen/workflows per jaar	min 2 processen/workflows per jaar
Bestuurskantoor: Werken vanuit de bedoeling en borden. Omvang bestuurskantoor in relatie brengen met (tijdelijke) werkzaamheden.	Zelfevaluatie werkzaamheden bestuurskantoor. Begrotingsproces / formatieproces	Zelfevaluatie werkzaamheden bestuurskantoor.
AVG: SKOWF AVG proof maken vanuit de bedoeling. Digitale veiligheid en normenkader	Basisprocessen op orde. Implementatie beleidsstukken (met behulp van Your Safety net) 1 DPIA per jaar (op basis van de planning)	Basisprocessen op orde. Implementeren aantal beleidsstukken. 1 DPIA per jaar (op basis van de planning)
Huisvesting: Daar waar mogelijk bestaande gebouwen verduurzamen. Een gezonde leefomgeving creëren voor medewerkers en leerlingen. Schoolgebouwen laten aansluiten bij de visie van de school. Uitdagende leeromgeving voor kinderen	2 scholen voorzien van zonnepanelen, 2 scholen aanpassen gezonde leefomgeving, Minimaal 1 school aanpassen aan schoolvisie/uitdagende leeromgeving. Mogelijk gebruik subsidie.	2 scholen voorzien van zonnepanelen, 2 scholen aanpassen gezonde leefomgeving, Minimaal 1 school aanpassen aan schoolvisie/uitdagende leeromgeving.
Onderhoudsvoorziening per 1 januari 2024 effectief		
beleidsstukken: Strategisch HR,		

Bijlage 2: voorbeeld schoolscan onderzoekssignalen uit jaarplan

sterk signaal		licht signaal		geen signaal		
Schoolweging 30,1		Spreiding 6,3				
onderwerp		ambitie		sept-okt	feb-maart	mei-juni
Veiligheid, welbevinden, en executieve functies (groep 1 t/m 8)						
veiligheid		6,8	8			
welbevinden		6,8	6,8			
executieve functies		2,4,6,8	2,6,8	8		
1 tussentijdse ontwikkeling - In 3 of meer leerjaren onder de eigen ambitie (groep 1 t/m 8)						
begrijpend lezen/luisteren		99% 1F en 80% 2F	2,4,5,6,8	2,4,5,8	4,8	
rekenen-wiskunde		3.8 (>25% I, < 10% V)	4	4	4	
technisch lezen		95% leerlingen leest op niveau	4,6,8	4,6,8		
spelling		75% ≥ III	5	5		
<u>Overige vakgebieden:</u> Nederlands: mondelinge taalvaardigheid, schrijven Oriëntatie op jezelf en de wereld, Burgerschap, Kunstzinnige oriëntatie, Bewegingsonderwijs, Engels, Digitale geletterdheid		schrijven (BB), mondelinge taalv (OB)	schrijven (BB)	schrijven (BB). dig geletterdheid MB		
2 Wisselvalligheid - Wisselvallige resultaten (school-, leerjaren)						
begrijpend lezen - rekenen - technisch lezen - spelling - ...		BL				
3 Doorstroomtoets - Behaalde referentieniveaus Doorstroomtoets groep 8						
taalverzorging		99 % 1F - 70 % 1S	99 - 76	99 - 76		
lezen		99 % 1F - 80 % 2F	99 - 70	99 - 82		
rekenen		99 % 1F - 50 % 1S	89 - 41	95 - 46		
4 School-toetsadvies - % doorstroomtoetsadvies lager/hoger dan het schooladvies?						
% onder		20 %	15		15	
% boven		21 %	38		20	
5 Schooladvies - VO - % van de leerlingen na 3 jaar op een lager/hoger niveau						
% onder		15 %	5			
% boven		18 %	32			

Onderwijsleerproces			
pedagogisch handelen	BB	BB	
klassenmanagement			OB
instructie			
actief betrekken van leerlingen op lesinhoud	MB-BB	MB	MB
afstemmen op ontwikkeling van leerlingen	OB-MB-BB	MB-BB	MB-BB
samenspel leerkrachten (groep, bouw, school)	MB-BB	MB	MB
<p>Opmerkingen:</p> <p>Wat zien we? Hoe verklaren we dit? Wat gaan we doen? (als dit niet is opgenomen in jaarplan). Zie hulpvragen in bijlage 5.</p> <p>marap 1 marap 2 marap 3</p>			

Bijlage 3: Toelichting bij schoolscan

Veiligheid en welbevinden

Het is belangrijk dat alle leerlingen zich veilig voelen op school; een leerling moet zich veilig voelen om te leren en zichzelf te ontwikkelen. Daarnaast zijn de executieve vaardigheden van belang. Voldoen we hierbij aan de basiskwaliteit die we geformuleerd hebben en maken we onze ambities waar?

Alle scholen gebruiken in ieder geval de monitor sociale veiligheid van Schoolvensters. Deze wordt jaarlijks afgenomen in de groepen 7 en 8.

Onderwijsleerproces

De rol van de leerkracht is essentieel bij het verzorgen van hoogwaardig en betekenisvol onderwijs voor alle kinderen. Dat start bij een positieve verbinding met elk kind; een van onze leidende principes is niet voor niets 'Eerst het kind, dan de leerling'. Het pedagogisch handelen is het vertrekpunt, maar is nauw verbonden aan het didactisch handelen. De leerkrachten hebben de vaardigheden om het onderwijsproces zo in te richten dat alle leerlingen de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en te leren. Bij het onderwijsleerproces worden 5 belangrijke elementen onderscheiden.

Pedagogisch handelen

Onze leerkrachten willen het verschil maken en bijdragen aan de groei en ontwikkeling van alle kinderen. Zij hebben hoge verwachtingen van al hun leerlingen. De leerkrachten creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen zich veilig voelen en gezien worden.

Klassenmanagement

De leerkrachten zorgen voor een goed leef- en werkklimaat met duidelijke regels en verwachtingen. De leerkrachten plannen en structureren hun pedagogische en didactische handelen door goed te kijken naar hun leerlingen. Hiervoor gebruiken zij naast dagelijkse observaties en gesprekken met leerlingen ook het dagelijkse werk dat de leerlingen maken, methodegebonden toetsen en gegevens uit het leerlingvolgsysteem.

Zij zorgen voor een ordelijk verloop van het onderwijs en benutten de onderwijstijd efficiënt. De leeromgeving is zo ingericht dat die het leren in de klas ondersteunt. De leerkrachten zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. Wij hanteren hiervoor de leerlijnen en tussendoelen van de methodes/inhoudslijnen SLO of andere bronnen als uitgangspunten.

Instructie

Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zo dat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. De lessen hebben een concreet lesdoel, de leraren monitoren tijdens de les of de leerlingen dit lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. De leerkrachten maken hierbij onder andere gebruik van het IGDI/EDI/ADI of DI-model. De leerkrachten geven de leerlingen effectief en gericht feedback en stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling.

Actief betrekken op de lesinhoud

De leerlingen worden actief betrokken op de lesinhoud. Tijdens de lessen worden actieve en afwisselende werkvormen ingezet die alle leerlingen activeren. Zo worden er veel vragen gesteld die alle leerlingen aan het denken zetten en laten leerkrachten leerlingen doelgericht samenwerken tijdens instructies en op andere momenten.

Afstemmen op ontwikkeling van leerlingen

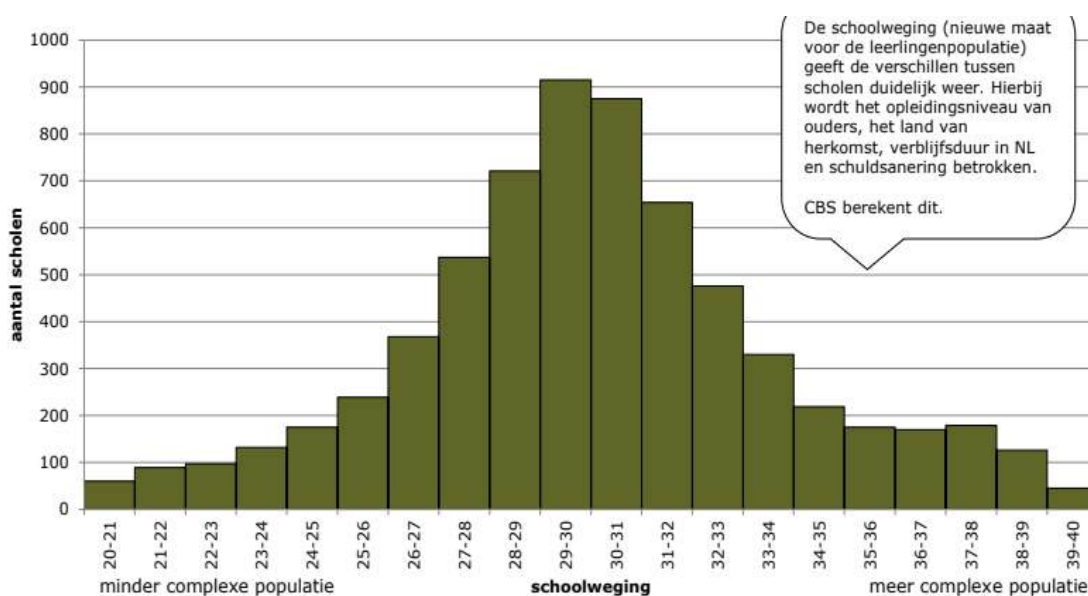
De leraren stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen. Deze afstemming vindt plaats tijdens de lessen en instructies (welke leerlingen hebben op basis van de directe signalering van de leerkracht behoefte aan extra, verkorte of verdiepte instructie?). Op basis van deze signalering wordt er flexibel en doelgericht gegroepeerd. De afstemming wordt daarnaast gerealiseerd en zichtbaar gemaakt in blokplanningen /groepsplannen of /weekplannen.

Instrumenten die gebruikt kunnen worden om dit in beeld te brengen zijn flitsbezoeken, klassenbezoeken aan de hand van kijkwijzers (competentieboekje of de 'hand van vijf'). Zie [dit interessante artikel](#) voor meer achtergronden en valkuilen.

Potentieel

Schoolweging

Allereerst wordt de schoolweging ingevuld. Deze schoolweging houdt naast het opleidingsniveau van ouders, ook rekening met andere factoren, zoals het land van herkomst en verblijfsduur in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten. Deze score wordt jaarlijks voor elke school berekend door het CBS en voor elke gepubliceerd door de Inspectie; hier hoeft de school zelf niets voor te doen. Iedere school heeft een schoolweging tussen de 20 en de 40 (het gemiddelde is 30). Hoe lager de schoolweging, hoe minder complex de leerlingenpopulatie en hoe hoger de resultaten die de Inspectie van de school verwacht. Dit kan consequenties hebben voor de ambities die de school stelt.

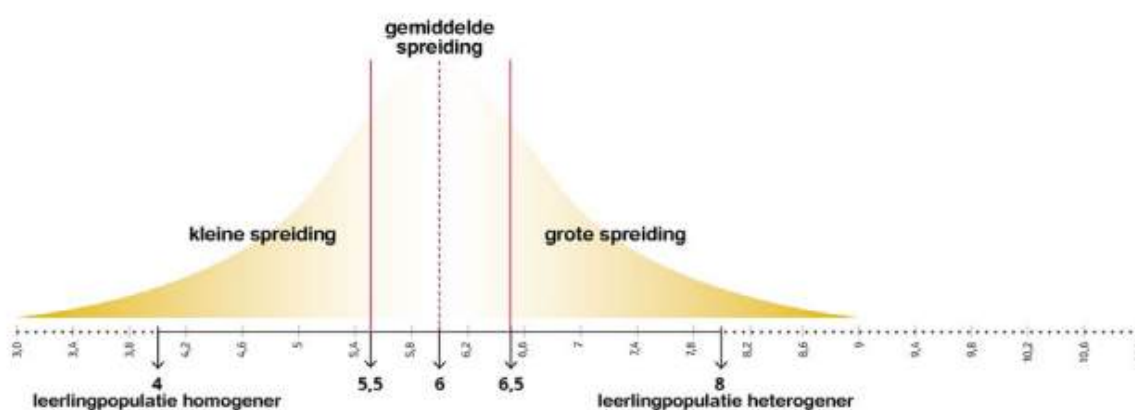
Daarnaast wordt de **schoolspreiding** ingevuld:

De schoolweging is een gemiddelde dat berekend is op basis van gegevens over alle leerlingen in een school. Deze gegevens kunnen dichter bij elkaar liggen of juist verder van elkaar af. Dit wordt de spreiding genoemd en het spreidingsgetal geeft dan ook de mate aan waarin de leerlingen in een school van elkaar verschillen wat betreft de vier gezinskenmerken. Het schoolkenmerk (het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school) is voor alle leerlingen gelijk en heeft geen invloed op het spreidingsgetal. Daar zit immers geen enkele spreiding in. Voor elk van de vier gezinskenmerken is dit wel het geval.

Over het spreidingsgetal kan gezegd worden: hoe lager, hoe kleiner de verschillen en hoe hoger, hoe groter de verschillen. Je zou het ook in termen van homogeen en heterogeen kunnen uitleggen. Is het spreidingsgetal lager, dan is de leerlingpopulatie wat betreft de vier gezinskenmerken homogener dan gemiddeld. Omgekeerd spreek je dan over heterogener dan gemiddeld.

De gemiddelde spreiding is 6. Een kleine spreiding is 3, een grote spreiding 9.

Afbeelding 6 Het spreidingsgetal: kleine, gemiddelde of grote spreiding

(Uit: De schoolweging begrepen - Wijnand Gijzen (2019))

Signaal 1: Tussentoetsen - In 3 of meer leerjaren onder de eigen ambitie

De schoolambities voor de tussentoetsen dienen in lijn te zijn met de school ambities op de referentieniveaus. Het is aan te raden met de referentieniveaus (het einde) te beginnen en dit daarna door te vertalen naar de tussentoetsen. Er zijn verschillende mogelijkheden om deze doelen te stellen.

Een uitgebreide uitleg per mogelijkheid staat in bijlage 4.

In het document kunnen in de schoolscan per vakgebied de leerjaren worden gezet die de eigen ambitie niet behalen.

Signaal 2: Tussentoetsen wisselvalligheid - Wisselvallige resultaten (school-, leerjaren)

Het kan ook een signaal zijn als de resultaten wisselvallig zijn. Dit kan wisselvalligheid tussen leerjaren zijn. Bijvoorbeeld in de onderbouw veel hogere resultaten dan de bovenbouw of het ene jaar hogere resultaten dan het jaar erna. De ambitie hoeft niet apart te worden geformuleerd; het hebben van stabiele resultaten is de norm.

Signaal 3: doorstroomtoets - Behaalde referentieniveaus doorstroomtoets groep 8

Stel hoge doelen: Ga er in je onderwijs van uit dat in principe alle leerlingen 1F moeten halen en stel eigen ambitieuze doelen voor het behalen van 2F en 1S.

Je kunt de landelijk gemiddelden als ijkpunten nemen. Let op: Dit hoeft niet automatisch je schoolambitie te zijn. Neem in ieder geval als doel dat in principe alle leerlingen 1F moeten behalen op alle onderdelen.

Landelijk gemiddeld behaalde referentieniveaus 2022-2023-2024

school-weging	% 1F lezen	% 2F lezen	% 1F taal-verzorging	% 2F taal-verzorging	% 1F rekenen	% 1S rekenen
26,27	98,8	79,4	97,4	62,2	93,9	48
27,28	98,7	77,1	97,4	60,9	93,7	46,2
28,29	98,6	75,8	97,4	60,8	93,3	45,4
29,30	98,4	73,3	96,9	58,2	92,3	42,1
30,31	98,3	72,4	97	58,2	91,7	41,3
31,32	97,9	69,9	96,6	56,7	91,2	39,4
32,33	97,5	67,8	96,5	55,5	90,4	36,7
33,34	97	63,7	96,2	52,4	88,4	34,1

Bron:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/trends-en-ontwikkelingen/onderwijsdata/gemiddelde-referentieniveaus-primair-onderwijs>

Als je de resultaten van de afgelopen jaren naast elkaar zet (In Ultimview - Onderwijsresultaten), kun je bekijken wat je behaalde gemiddelde is van de afgelopen drie jaar. Op basis daarvan, je schoolweging en de gemiddelden, kun je je school ambities bepalen (zie afbeelding hieronder).

Bij het vaststellen van de ambities kunnen deze vragen helpen:

- Zijn deze scores representatief voor de resultaten in de toekomst?
- Passen de behaalde referentieniveaus bij de uitstroomniveaus van de leerlingen? Je kunt hierbij ook naar het vervolgsucces van je leerlingen kijken (Vensters PO of NCO-rapportages)

In dit overzicht ontbreekt 2019-2020 omdat er toen geen eindtoets is afgenomen.

Vooruitblik:

Als we ervan uitgaan dat 75% van de leerlingen naar de gemengde, theoretische leerweg, HAVO of VWO gaan, zullen we er uiteindelijk naar moeten streven dat minimaal 75% van de leerlingen 2F of 1S gaat halen. Om alle kinderen op alle scholen optimale kansen te geven, zou je hiervoor eigenlijk niet moeten kijken naar de schoolweging. Een ambitie waar we de komende jaren naartoe zouden kunnen werken voor alle scholen zouden de gemiddelde percentages kunnen zijn voor scholen met de laagste schoolweging. 1F op alle domeinen 100%, 2F lezen 91%, 2F taalverzorging 75% en 1S rekenen 66%

Hoe werkt dat in de schoolscan?

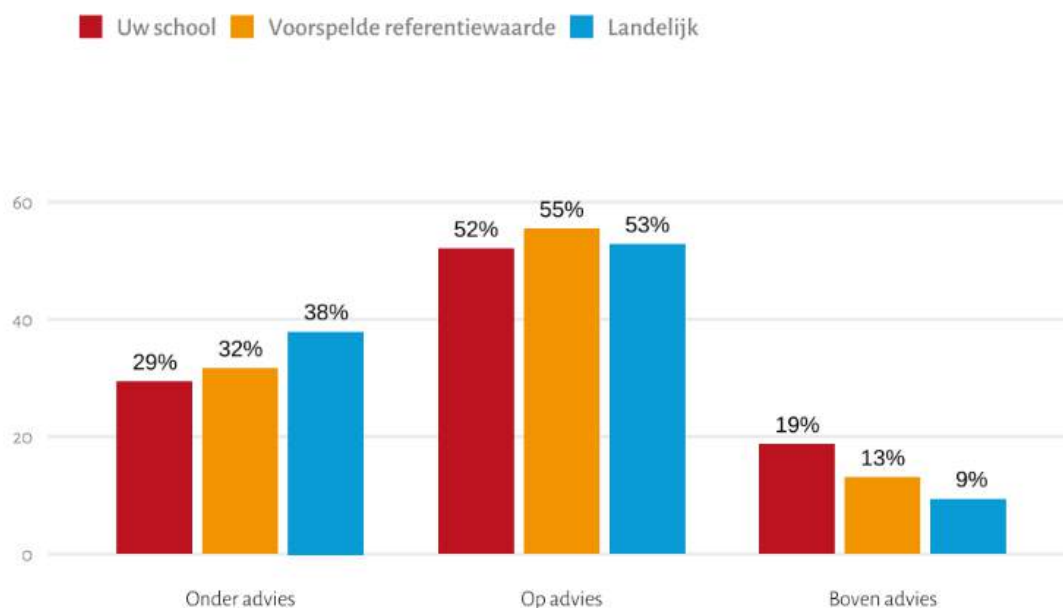
Voor de laatste marap zoomen we in op de laatste doorstroomtoetsresultaten van de huidige groep 8.

Signaal 4: School-toetsadvies - % doorstroomtoetsadvies lager/hoger dan het schooladvies?

Bij signaal 5 kijk je naar het percentage leerlingen met een doorstroomtoetsscore dat onder, op of boven het gekregen basisschooladvies zit. Dit kan iets zeggen over de kwaliteit van de adviezen die gegeven zijn.

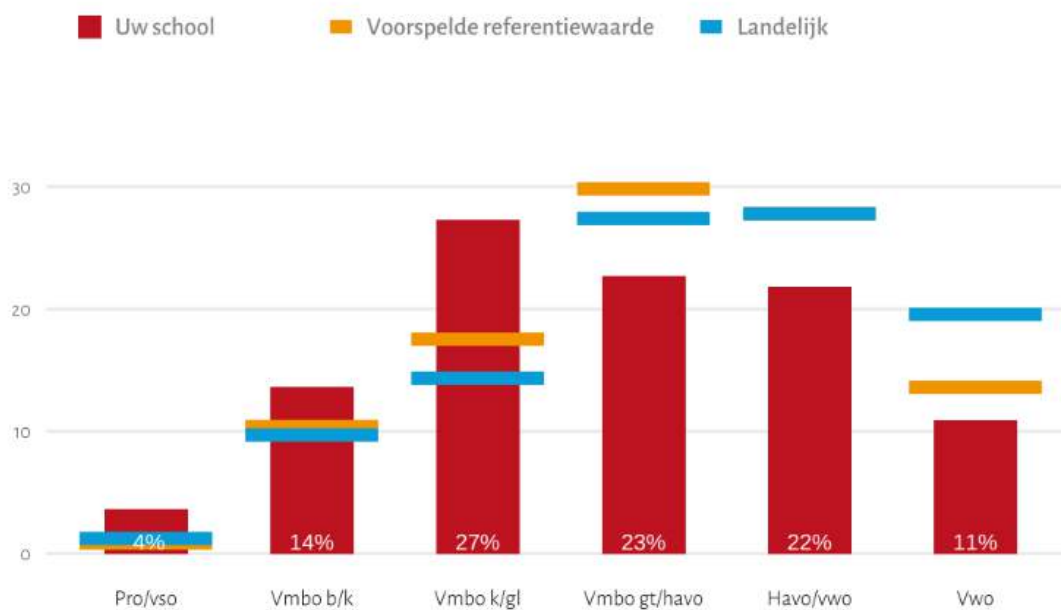
Je gebruikt hiervoor figuur 4.3 uit de NCO-rapportage. Als ambitie nemen we de voorspelde referentiewaarde.

Als dit erg verschilt (zie onderstaande afbeelding) kan dit reden zijn om het signaal nader te onderzoeken. Bij het onderzoek kun je figuur 4.2 uit de NCO-rapportage gebruiken, maar ook de informatie uit Vensters PO (resultaten doorstroomtoets), Scholenopdekaart of Ultimview als je wilt inzoomen op het laatst bekende schooljaar.

Figuur 4.3 Percentage leerlingen met eindtoetsscore onder, op en boven basisschooladvies. Op basis van de schooljaren 2020/2021 en 2021/2022

Uit de NCO-rapportage

Figuur 4.2 Verdeling basisschooladviezen. Op basis van de *schooljaren 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022*

Uit de NCO-rapportage

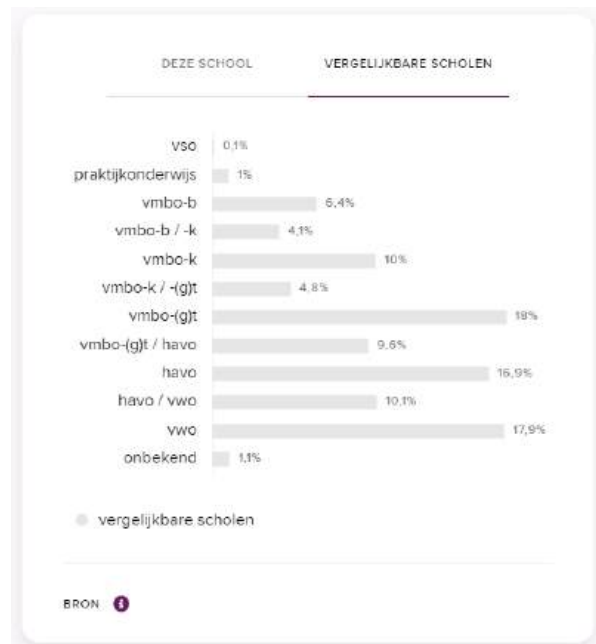
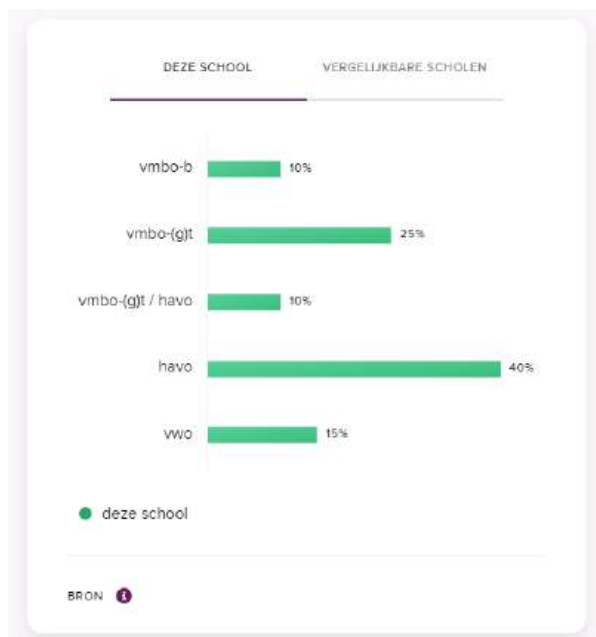
Hoeveel gegeven schooladviezen zijn lager dan, gelijk aan of hoger dan de adviezen op basis van eindtoetscore in 2020-2021?

Schooladvies	Advies op basis van eindtoetscore					Totaal
	vmbo-b / vmbo-k	vmbo-k / vmbo-(g)t	vmbo-(g)t / havo	havo / vwo	vwo	
vmbo-b		1				1
vmbo-b / vmbo-k	1					1
vmbo-k		1				1
vmbo-k / vmbo-(g)t		1				1
vmbo-(g)t			1			1
vmbo-(g)t / havo			1			1
havo			3			3
havo / vwo					2	2
vwo				1	2	3
Totaal	1	3	5	1	4	14

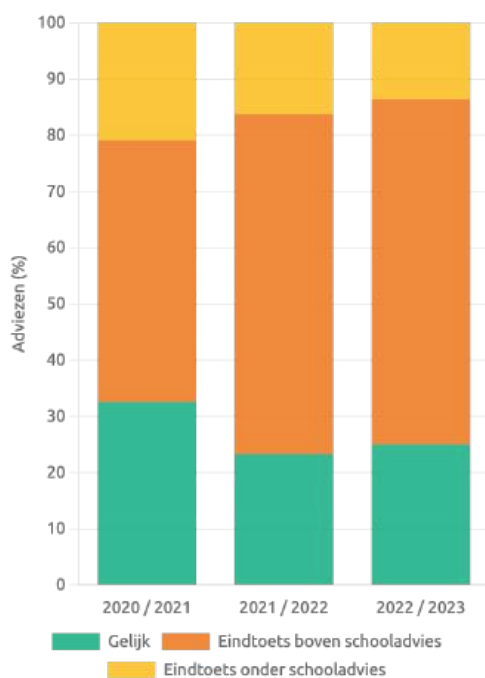
- Schooladvies is lager dan het advies op basis van de eindtoetscore
- Schooladvies is gelijk aan het advies op basis van de eindtoetscore
- Schooladvies is hoger dan het advies op basis van de eindtoetscore
- Geen vergelijking mogelijk door afwezigheid van één of beide adviezen

* Aantal leerlingen dat geen (officiële) eindtoets heeft gemaakt.

Uit Vensters PO, resultaten doorstroomtoets

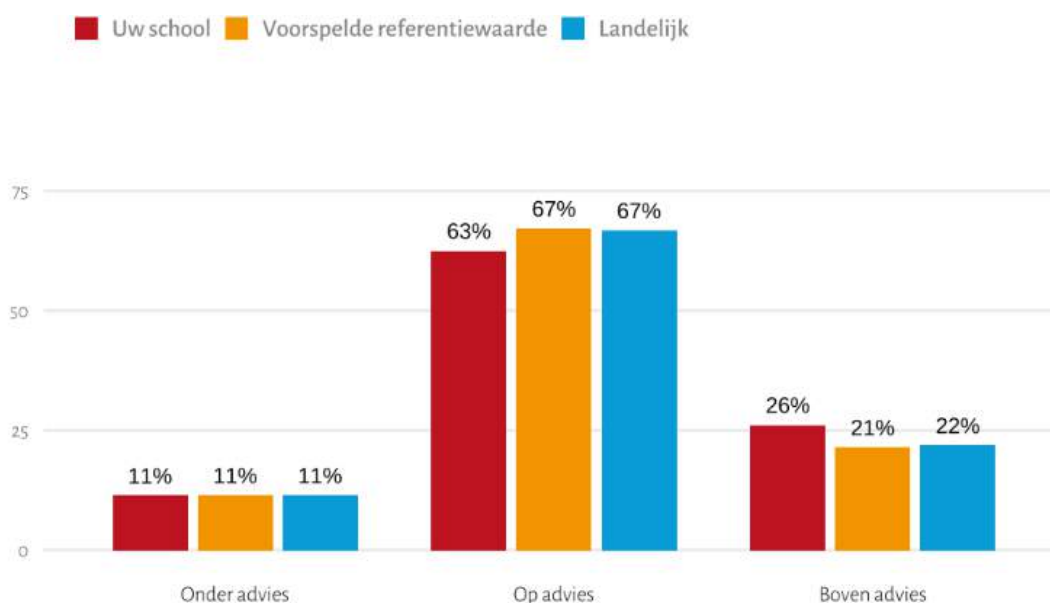
Van Scholenopdekaart

Uit Ultimview (schooladvies)

Signaal 5 Schooladvies - VO - % van de leerlingen na 3 jaar op een lager/hoger niveau

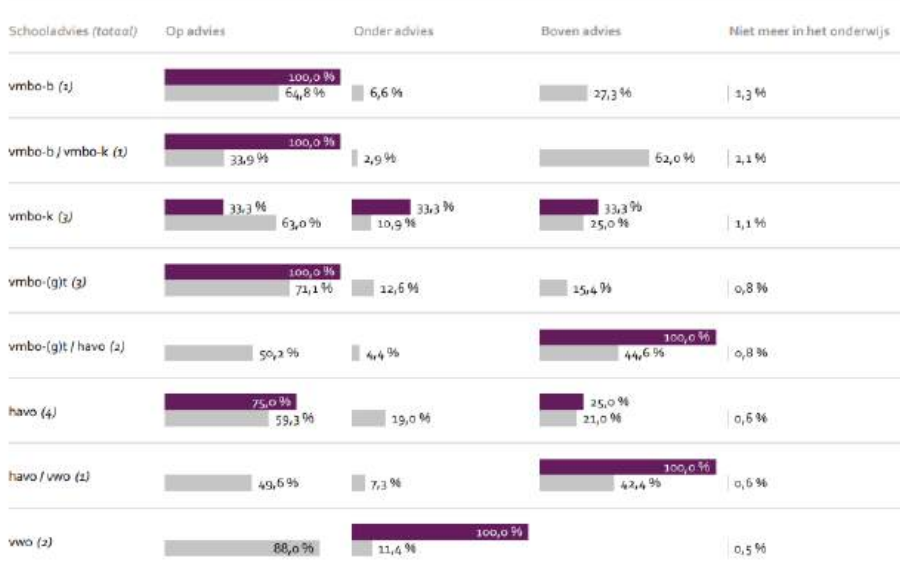
Wat is het vervolgsucces van je leerlingen? Zitten zij na 3 jaar boven, op of onder het gegeven basisschooladvies? Dit kan iets zeggen over de kwaliteit van de adviezen die gegeven zijn. Je vergelijkt de gegevens van de school met de voorspelde referentiewaarde. Met figuur 7.1 uit de NCO-rapportage krijg je hier snel inzage in. Als je het signaal nader wilt onderzoeken, kun je Vensters PO (doorstroom naar voortgezet onderwijs) of Ultimview gebruiken.

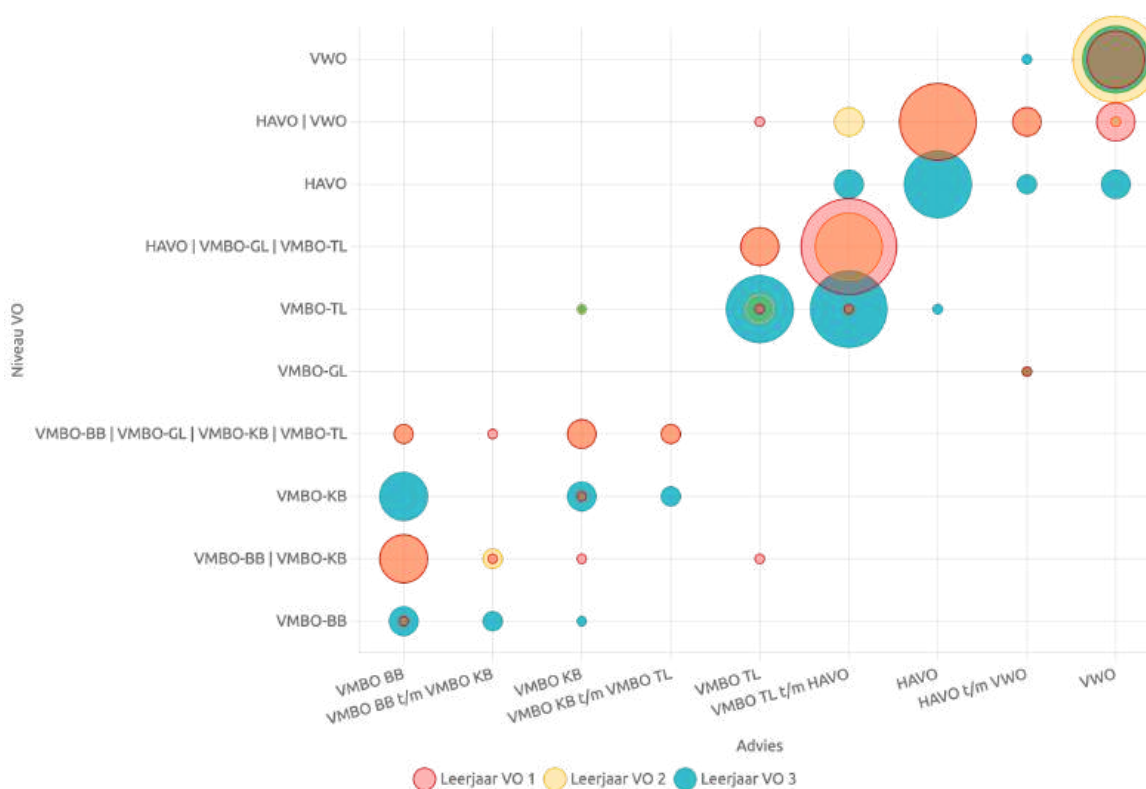
Figuur 7.1 Percentage oud-leerlingen dat in het voortgezet onderwijs boven, op of onder het basisschooladvies zit. Op basis van de *uitstroomcohorten* 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020

Uit de NCO-rapportage

Zitten de leerlingen die in 2017-2018 naar het voortgezet onderwijs uitstroomden **na 3 jaar op**, onder of boven het schooladvies?

Uit Vensters PO, doorstroom naar voortgezet onderwijs

Uit Ultimview (vervolgonderwijs)

Bijlage 4: Uitleg bij signaal 1: Schoolambities tussenresultaten

De schoolambities voor de tussentoetsen dienen in lijn te zijn met de school ambities op de referentieniveaus. Het is aan te raden met de referentieniveaus (het einde) te beginnen en dit daarna door te vertalen naar de tussentoetsen.

Stel hoge doelen: Ga er in je onderwijs van uit dat in principe alle leerlingen 1F moeten halen en stel eigen ambitieuze doelen voor het behalen van 2F en 1S.

Je kunt de landelijk gemiddelden als ijkpunten nemen. Let op: Dit hoeft niet automatisch je schoolambitie te zijn. Neem in ieder geval als doel dat in principe alle leerlingen 1F moeten behalen op alle onderdelen.

Mogelijke doelen (gebaseerd op landelijke gemiddelde behorende bij schoolweging 30)

- Begrijpend Lezen: 100% 1F - 80 % 2F
- Taalverzorging: 100% 1F - 60% 2F
- Rekenen-wiskunde: 100% 1F - 50 % 1S

Op verschillende manieren zijn schoolambities op de tussentoetsen te formuleren.

Belangrijk hierbij zijn de volgende punten:

- Het sluit aan bij je populatie, schoolgewicht en gewenste uitstroom.
- Het moet ondersteunend zijn om opvallende resultaten te signaleren
- Het moet passend zijn bij je huidige / nieuwe systematiek
- Het moet niet teveel werk zijn.
- Het moet passend zijn bij de grootte van de school (als er minder dan 8 leerlingen in een leerjaar zijn, kun je niet meer werken met gemiddelde scores)

Er zijn afhankelijk van het leerlingvolgsysteem dat je gebruikt verschillende mogelijkheden. Hieronder staan voorbeelden uitgewerkt voor CITO Leerling in Beeld, IEP en DIA. Er wordt per vakgebied elke keer een doel gesteld voor 1F en voor 2F/1S, waarbij geprobeerd is de aansluiting te vinden met de rapportages van het betreffende leerlingvolgsysteem. In sommige gevallen is dit vrij globaal en bij benadering. Dit zal in de praktijk niet veel uitmaken, aangezien we de ambities alleen maar gebruiken als eerste onderzoekssignaal om daarna de breedte en de diepte in te gaan.

Voor technisch lezen zijn er geen percentages in referentieniveaus geformuleerd. Voor technisch lezen is het volgens het referentiekader belangrijk dat zoveel mogelijk leerlingen teksten zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat. In deze voorbeelden gaan we uit van de criteria van [‘redzaamheidslezen’](#) en internationaal onderzoek; als leerlingen 1 woord per seconde lezen is dat vloeiend genoeg. Het gaat dus niet om racelezen, maar om nauwkeurig genoeg lezen.

Noot: Het is wonderlijk dat er grote verschillen zijn tussen de verschillende leerlingvolgsystemen en het beheersen van de referentieniveaus (zie achteraan deze bijlage 4). Het is op dit moment nog onduidelijk waar dat aan ligt. Het is dus belangrijk om verschillende data ernaast te hanteren (methodetoetsen, observaties, gesprekken) om precies te weten waar kinderen staan in hun ontwikkeling. Alleen informatie uit een leerlingvolgsysteem is zeker niet genoeg.

CITO Leerling in Beeld

Hieronder een **voorbeeld** uitgewerkt voor een school (landelijk gemiddelde)

- Technisch lezen: Kan teksten zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat (voorbeeld: Redzaamheidslezen gaat uit van 1 woord per seconde)
- Begrijpend Lezen: 100% 1F - 80 % 2F
- Taalverzorging: 100% 1F - 60% 2F
- Rekenen-wiskunde: 100% 1F - 50 % 1S

Vakgebied	Mogelijke ambitie op basis van I-V	Mogelijke ambitie op basis van A-E
Technisch lezen	1F: 90% van de leerlingen leest op niveau	1F: 90% van de leerlingen leest op niveau
Rekenen-wiskunde	1F: Geen V- scores, laagste 10% scores) 1S: Minimaal 50% I en II	1F: Geen E-scores 1S: Minimaal 55 % A en B
Taalverzorging*	1F: Geen V- scores, laagste 10% scores) 2F: Minimaal 60% III, II, I	1F: Geen E-scores 2F: Minimaal 50% A en B
Begrijpend lezen	1F: Geen V- scores, laagste 10% scores) 2F: Mimimaal 60% III, II, I	1F: Geen E-scores 2F: Minimaal 80 % \geq C

*Voor Taalverzorging is het lastiger om in te schatten of je groep goed op weg is qua referentieniveau, omdat Taalverzorging uit drie onderdelen bestaat. Deze drie onderdelen worden niet alle drie vanaf groep 3 onderwezen en gemeten: Spelling niet-werkwoorden (vanaf M3), Spelling werkwoorden (vanaf E6) en Leestekens (vanaf M6). Ook weten we dat het ene onderdeel makkelijker is dan het andere. Je kunt de gegevens wel gebruiken om een globaal beeld te krijgen, maar wees voorzichtig met de conclusies die je eruit trekt. Dat geldt helemaal voor de lagere groepen waar je uitsluitend informatie hebt over het onderdeel Spelling niet-werkwoorden.

Bron en achtergronden: cito-faq-referentieniveaus_20250109_080329_0529915.pdf

IEP

Hieronder een **voorbeeld** uitgewerkt voor een school (landelijk gemiddelde)

- Technisch lezen: Kan teksten zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat (voorbeeld: Redzaamheidslezen gaat uit van 1 woord per seconde)
- Begrijpend Lezen: 100% 1F - 80 % 2F
- Taalverzorging: 100% 1F - 60% 2F
- Rekenen-wiskunde: 100% 1F - 50 % 1S

Vakgebied	Mogelijke ambitie afgezet tegen 2F ontwikkellijn	Mogelijke ambitie afgezet tegen 2F ontwikkellijn - met hogere doelen voor groep 3-5*
Technisch lezen	90% van de leerlingen leest op niveau	90% van de leerlingen leest op niveau
Rekenen-wiskunde	50% van de leerlingen scoort boven de norm	50% van de leerlingen scoort boven de norm (in groep 3-5 is dat 75%)
Taalverzorging	60% van de leerlingen scoort boven de norm	60% van de leerlingen scoort boven de norm (in groep 3-5 is dat 80%)
Begrijpend lezen	80% van de leerlingen scoort boven de norm	80% van de leerlingen scoort boven de norm (in groep 3-5 is dat 85%)

*In een webinar van IEP wordt aangegeven dat je uit moet gaan van 100% 2F/1S van groep 3 t/m 5. Alhoewel dat voor het aanbod wenselijk is (je wilt leerlingen niet te snel alleen stof op het minimumniveau aanbieden), is het niet realistisch dit in de resultaten te

verwachten. Deze normen zijn een eerste, andere, inschatting. Achteraan deze bijlage 4 vind je de drempelwaarden die IEP hanteert.

DIA

Hieronder een **voorbeeld** uitgewerkt voor een school (landelijk gemiddelde)

- Technisch lezen: Kan teksten zodanig vloeiend lezen dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat (voorbeeld: Redzaamheidslezen gaat uit van 1 woord per seconde)
- Begrijpend Lezen: 100% 1F - 80 % 2F
- Taalverzorging: 100% 1F - 60% 2F
- Rekenen-wiskunde: 100% 1F - 50 % 1S

Vakgebied	Mogelijke ambitie op basis van A-E *	Mogelijke ambitie op basis van I-V*	Mogelijke ambitie op basis van laag-midden-hoog
Technisch lezen	90% van de leerlingen leest op niveau	90% van de leerlingen leest op niveau	90% van de leerlingen leest op niveau
Rekenen-wiskunde Cijfer	1F: 100% \geq C 1S: 50% \geq A	1F: 100% \geq IV 1S: 50% \geq I	100 % score midden 50 % score hoog**
Taalverzorging Spel	1F: 100% \geq D 2F: 60% \geq A	1F: 100% \geq V 2F: 60% \geq II	100 % score midden 60 % score hoog**
Begrijpend lezen Tekst	1F: 100% \geq C 2F: 80% \geq A	1F: 100% \geq IV 2F: 80% \geq II	100 % score midden 80 % score hoog**

* In het dashboard van DIA kun je zowel I-V als A-E aflezen. Het is aan de school wat zij handiger vindt in gebruik. Bij beheer onder instellingen kun je dat aanpassen naar wens.

** Als de score op 'midden' gezet wordt, wordt bij alle vakgebieden 1F ruimschoots behaald. Bij 'laag' wordt alleen bij taalverzorging 1F behaald. Als de score op 'hoog' gezet wordt, wordt niet in alle gevallen daadwerkelijk 1S (Cijfer) of 2F (Tekst) behaald. Dit geldt met name voor Dia-tekst. Het is goed om hier rekening mee te houden bij de analyses. Zie details achteraan deze bijlage 4.

Inhoudelijke doelen

Naast de signalen op de tussentoetsen is het noodzakelijk om ook inhoudelijke doelen per leerjaar vast te stellen. Welke cruciale leerdoelen moeten leerlingen aan het einde van een bepaalde periode zelfstandig beheersen? Hoe weet ik of leerlingen op de goede weg zijn? Dit kan naast de vakgebieden die gemeten worden via de tussentoetsen, ook voor de andere vakgebieden (denk aan wereldoriëntatie, mondelinge taalvaardigheid etc).

Voor rekenen-wiskunde is dit gemaakt voor de groepen 2 t/m 8. Zie [overzicht standaarddoelen](#).

Belangrijkste standaarddoelen eind groep 2		
Getallen en bewerkingen	Meten en meetkunde	
kan vanuit elk getal tot 20 verder tellen en vanuit elk getal onder 10 terugtellen	herkent tegenstellingen (laag/hoog) en begrippen rondom lengte, oppervlakte, inhoud en gewicht en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties*	begrijpt tijdsbegrippen in dagelijkse situaties: dag, nacht, vandaag, morgen, gister, nu, straks, lang, kort, even(tjes), snel, eerder, later
kan hoeveelheden t/m 6 herkennen zonder te tellen, evt. m.b.v. patronen en structuren		kent en gebruikt ruimtelijke begrippen: voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij, veraf. Herkent de meetkundige begrippen links, rechts, tegenover, tussen
kan verkort tellen van hoeveelheden tot ten minste 12 door gebruik te maken van patronen en structuren (zoals vingerbeelden, turfstreepjes)		
kan de getsymbolen 0 tot en met 10 lezen		
kan getsymbolen, telwoorden en hoeveelheden tot ten minste 10 koppelen aan elkaar	kan lengtes, oppervlaktes, inhoud, gewicht van voorwerpen vergelijken en ordenen	kan de meetkundige figuren cirkel, driehoek, vierkant, rechthoek benoemen
kan eenvoudige optel- en aftrekproblemen en verdeelsituaties in een context met hoeveelheden tot ten minste 12 (handelend) oplossen.	kan redeneren over lengte, oppervlakte, inhoud en gewicht in eenvoudige probleemsituaties	kan de regelmaat in patronen herkennen, deze uitleggen en voortzetten

* begrippen als: lang, langer, langst(e); kort, korter, kortst(e); – groot, groter, grootst(e), even groot; klein, kleiner, kleinst(e), even klein; – dik, dikker, dikst(e); dun, dunner, dunst(e); – hoog, hoger, hoogst(e); laag, lager, laagst(e); vol, voller, volst(e), leeg, veel, weinig, meer, meest(e), minder, minst(e), evenveel, zwaar, zwaarder, zwaarst(e), licht, lichter, lichtst(e), even zwaar/licht.

Andere mogelijkheden: Schoolambitie in niveauwaardes (niet voor IEP)

Als je een schoolambitie uit wilt drukken in een gemiddelde niveauwaarde is het belangrijk om ook een gewenste verdeling in percentages te vermelden. Zeker bij kleine groepen zegt een gemiddelde niet veel; individuele uitschieters naar boven of beneden hebben te veel invloed op de hoogte van het gemiddelde.

Tot 2022 kon je Ultimview gebruiken voor het bepalen van de ambities en het bekijken van de resultaten. Helaas zijn niveauwaardes daarin niet meer af te lezen. Dit kan wel via een trendtabel in Parnassys. Dit kan alleen voor CITO Leerling in Beeld en DIA. Voor IEP is dit niet mogelijk.

Ga hiervoor naar overzichten - leerlingvolgsysteem - niet-methodetoetsen school - schoolanalyse. Kies dan de opties die je wilt zien, bijvoorbeeld.

Maak je selectie voor overzicht 'Schoolanalyse'

Vestigingen	Hoofdlocatie
Schooljaren	2021 / 2022
Toetsseries	25 toetsseries
Grafiektype	Niveauwaardegrafiek
Toon grafieken	Gemiddelde per schooljaar
Verberg doublures	Nee
Toon adaptieve toetsen	Ja

Selecteer variant(en)

Variant(en)	Trendtabel
-------------	------------

Er worden dan trendtabellen gegenereerd. Hieronder vind je een voorbeeld van spelling. Hier is bijvoorbeeld te zien dat leerjaar 4 op de E-toetsen van CITO (momentafname III) een niveauwaarde van 3,5 scoort. Hierbij heeft 24% van de 34 kinderen een IV en 12 % een V. 21% van de kinderen heeft een I-score.

Schooljaar	3					4					
	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	
2021 / 2022 Gewicht: 2%	II	176,4	L:145	I	35/18	40	255,6	L:237	I	29/32	34
				4,2	35/8/5	40			4,1	21/6/12	35
III		223,4	L:198	I	36/21	39	269,0	L:263	II	21/12	33
				4,2	15/28/0	40			3,5	30/24/12	35

Op basis van de informatie van meerdere leerjaren is een inschatting te maken van de gewenste ambitie. Als je deze hebt bepaald, is het makkelijk na elk toetsmoment te zien in welke mate de ambities zijn behaald. Als in dit voorbeeld de ambitie als volgt is: Gemiddelde niveauwaarde: 4.0 - minimaal 25% I, maximaal 20 % V, is te zien dat leerjaar 3 de ambitie wel haalt en leerjaar 4 niet.

Spreiding

Dit kun je laten aansluiten bij de gewenste referentieniveaus. Stel je zegt dat 50% van de leerlingen 1S voor rekenen wil halen. Dan zet je als ambitie: 50 % van de leerlingen heeft een niveauwaarde van 3.5 of hoger. (3.5 komt voor rekenen overeen met niveau 1S). Voor begrijpend lezen komt 2F overeen met een niveauwaarde van 2.4 of hoger.

Ambities in Leeruniek

In Leeruniek stel je ambities voor de middenmoot (de 50% middelste scores). De landelijke middenmoot zit tussen de niveauwaardes 2.0 en 4.0.

Leeruniek gebruikt onderstaande gegevens om niveauwaardes te koppelen aan de uitstroom.

uitstroom	niveauwaarde
VWO	> 4.2
HAVO	3.3 - 4.2
VMBO-T	2.5 - 3.3
VMBO KB/BB	0 - 2.5

Detailinformatie:

Verschillen CITO/DIA/IEP

vakgebied	LVS	laag (percentiel 20) Grens V-IV score	midden (percentiel 50) Gemiddelde score (III)	hoog (percentiel 80) Grens II-I score
Rekenen- wiskunde	CITO Rekenen-wiskunde	1F	1F	1S
	IEP Rekenen	onbekend	onbekend	onbekend
	DIA Cijfer	1F (deels)	1F	1S (deels)
Taalverzorging	CITO Taalverzorging	1F	2F	2F
	IEP Taalverzorging	onbekend	onbekend	onbekend
	DIA Spel	1F	1F	2F
Begrijpend lezen	CITO Begrijpend lezen	1F	2F	2F
	IEP Lezen	onbekend	onbekend	onbekend
	DIA Tekst	< 1F	1F	2F (klein deel)

Detailinformatie IEP

Bij IEP wordt gewerkt vanuit onderstaande tabel. Dit kan een hulpmiddel zijn om doelen te stellen.

Toets	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6a	6b	1F	2F/ 1S	3F
Laagste ontwikkelscore	4	12	20	28	36	44	52	60			
Drempelwaarde	8	16	24	32	40	48	56	64	60	80	100
Hoogste ontwikkelscore	11	19	27	35	43	51	59	67			

Detailinformatie DIA

Streefscore hoog als ambitie = havo/vwo. Ligt rond percentiel 80, dus 'hoog' kan ook net onder 2F/1S zijn.

	streefscore laag	afwijking t.o.v. 1F	Streefscore midden	afwijking t.o.v. 1F	Streefscore hoog	afwijking t.o.v. 2F/1S
Cijfer	875-935	-38	989-1049	+76	1083-1143	-24
Spel	889-949	+50	961-1021	+122	1034-1094	-1
Tekst	712-772	-74	859-919	+73	1018-1078	-36

Referentieniveaus versus I t/m V en A t/m B

	1F	valt binnen:	valt binnen:	2F/1S	valt binnen	valt binnen:
Cijfer	913-968	IV	C D (843-929)	1107-1140	I & II: II: alleen bovenste 5 heeft 1S	A: onderste 12 geen 1S
Spel	839-904	V	E D (882-933)	1035-1121	I & II: onderste 23 geen 2F	A B (alleen bovenste 14 heeft 2F)
Tekst	786-851	IV: onderste 44 geen 1F III: alleen onderste 6 in 1F (de rest erboven)	C (alleen onderste 13 geen 2F)	982-1064	I & II: onderste 46 geen 2F	A B (alleen bovenste 36 heeft 2F)

Bijlage 5: Hulpvragen bij de analyses

Hulpvragen bij de analyse op schoolniveau

Sociaal-emotionele ontwikkeling Hebben kinderen glinsterende ogen? Staan kinderen aan? Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Veiligheid Worden de ambities van onze school gehaald? Laten alle jaargroepen ongeveer hetzelfde beeld zien, of zijn er jaargroepen die afwijken?	leerlingtevredenheids- onderzoek - observaties - ouders - leerling
Welbevinden Worden de ambities van onze school gehaald? Laten alle jaargroepen ongeveer hetzelfde beeld zien, of zijn er jaargroepen die afwijken?	leerlingtevredenheids- onderzoek - observaties - ouders - leerling
Executieve functies Worden de ambities van onze school gehaald? Laten alle jaargroepen ongeveer hetzelfde beeld zien, of zijn er jaargroepen die afwijken?	observaties - leerling
Cognitieve ontwikkeling Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Worden de ambities van de school op de verschillende vakgebieden behaald?	brede blik - alle vakgebieden
Welke verschillen zijn er tussen de vak- en vormingsgebieden voor de gemiddelde ontwikkeling van leerlingen?	LVS - methodegebonden toetsen - observaties
Laten alle vak- en vormingsgebieden ongeveer hetzelfde beeld zien of zijn er vak- en vormingsgebieden die afwijken?	brede blik - alle vakgebieden
Laten alle jaargroepen ongeveer hetzelfde beeld zien, of zijn er jaargroepen die afwijken?	brede blik - alle vakgebieden
Onderwijsleerproces en personeel Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Staat je team aan? Hoe staat het met het welbevinden / belastbaarheid van je teamleden? Wat gaat er goed? Wat zijn aandachtspunten?	gesprekken
pedagogisch handelen (zien en serieus nemen, goede werksfeer, regels en structuur) Wat gaat goed? Wat zijn aandachtspunten?	lesbezoeken
klassenmanagement (voorbereiding, leerklimaat, ...) Wat gaat goed? Wat zijn aandachtspunten?	lesbezoeken

<p>instructie (doelgerichtheid, duidelijk, focus op aanpak, adaptief, feedback, effectieve leertijd) Wat gaat goed? Wat zijn aandachtspunten?</p>	<p>lesbezoeken</p>
<p>actief betrekken van leerlingen op lesinhoud (activerende en afwisselende werkvormen) Wat gaat goed? Wat zijn aandachtspunten?</p>	<p>lesbezoeken</p>
<p>afstemmen op ontwikkeling van leerlingen (grondige analyse, alle leerlingen kunnen doel bereiken, doelen duidelijk, hoge verwachtingen, flexibele organisatievormen - interne convergente differentiatie, formatief handelen) Wat gaat goed? Wat zijn aandachtspunten?</p>	<p>lesbezoeken</p>
<p>Samenspel leerkrachten: Mate waarin leraren openstaan voor feedback, zich kwetsbaar op durven te stellen, leren van en met elkaar, reflecteren op hun eigen en elkaars handelen, elkaar ondersteunen en helpen op groeps-, bouw- en schoolniveau. Mate waarin leraren zich samen eigenaar van de schoolontwikkeling voelen, waarbij onderwijskundig leiderschap verspreid is over de organisatie (rollen van intern begeleider, experts, etc)</p>	
<p>Ouderbetrokkenheid Wat valt positief op? Wat valt negatief op?</p>	
<p>Wat valt er op in de ouderbetrokkenheid? Laten alle jaargroepen hetzelfde beeld zien, of zijn er verschillen?</p>	<p>observaties - gesprekken - oudertevredenheid</p>
<p>Wat zien we? Voorlopige conclusie (integreren van bovenstaande data): sociaal-emotionele ontwikkeling - cognitieve ontwikkeling - onderwijsleerproces en personeel - ouderbetrokkenheid</p>	
<p>Hoe verklaren we dit?</p>	
<p>Wat staat ons te doen?</p>	

Hulpvragen bij de analyse op groepsniveau

Sociaal-emotionele ontwikkeling Hebben kinderen glinsterende ogen? Staan kinderen aan? Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Veiligheid Worden de ambities gehaald? Welke leerlingen vallen op (positief of negatief)?	leerlingtevredenheidsonderzoek - observaties - ouders - leerling
Welbevinden Worden de ambities gehaald? Welke leerlingen vallen op (positief of negatief)?	leerlingtevredenheidsonderzoek - observaties - ouders - leerling
Executieve functies Worden de ambities gehaald? Welke leerlingen vallen op (positief of negatief)?	observaties - leerling
Cognitieve ontwikkeling Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Worden de doelen op de verschillende vakgebieden gehaald? (Specifiek voor technisch lezen , begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde: Past de gemiddelde score en de spreiding bij de ambities van de school?)	brede blik - alle vakgebieden
Welke verschillen zijn er tussen de vak- en vormingsgebieden voor de gemiddelde ontwikkeling van leerlingen?	brede blik - alle vakgebieden
Laten alle vak- en vormingsgebieden ongeveer hetzelfde beeld zien of zijn er vak- en vormingsgebieden die afwijken?	brede blik - alle vakgebieden
Hoe zit het met de spreiding van de resultaten? Zijn de verschillen tussen leerlingen klein, gemiddeld, groot?	brede blik - alle vakgebieden
Welke leerlingen vallen positief of negatief op wanneer je kijkt naar hun leerontwikkeling?	brede blik - alle vakgebieden
Specifiek voor technisch lezen , begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde: Hoe zijn de leerlingen gegroeid ten opzichte van het vorige toetsmoment? Wat is het patroon over meerdere jaren? Welke (subgroepen) leerlingen vallen positief of negatief op?	LVS
Specifiek voor technisch lezen , begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde: Bevestigen de scores het beeld dat je hebt van de groep? Hoe scoort de groep in vergelijking met methodegebonden toetsen?	LVS - methodegebonden toetsen - observaties
Zijn er specifieke domeinen/leerdoelen waarop je groep hoger of lager scoort dan verwacht?	LVS - methodegebonden toetsen - observaties - leerling
Ouderbetrokkenheid Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Wat valt er op in de ouderbetrokkenheid? Bij welke leerlingen valt het positief of negatief op?	observaties - gesprekken
Wat zien we? Voorlopige conclusie (integreren van bovenstaande data) sociaal-emotionele ontwikkeling - cognitieve ontwikkeling - ouderbetrokkenheid	
Hoe verklaren we dit?	

Wat staat ons te doen?

Hulpvragen bij de analyse op leerlingniveau

Gebruik deze vragen alleen voor leerlingen die positief of negatief opvallen,

Gebruik alleen de vragen die er voor deze leerling toe doen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling Heeft het kind glinsterende ogen? Staat het kind aan? Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Veiligheid Wat valt er op?	observaties - ouders - leerling
Welbevinden Wat valt er op?	observaties - ouders - leerling
Executieve functies Wat valt er op?	observaties - ouders - leerling
Cognitieve ontwikkeling Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Worden de doelen op de verschillende vakgebieden gehaald?	brede blik - alle vakgebieden
Welke verschillen zijn er tussen de vak- en vormingsgebieden?	brede blik - alle vakgebieden
Laten alle vak- en vormingsgebieden ongeveer hetzelfde beeld zien of zijn er vak- en vormingsgebieden die afwijken?	brede blik - alle vakgebieden
Specifiek voor technisch lezen , begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde: Hoe ontwikkelt de leerling zich? Past de vaardigheidsgroei bij deze leerling, gezien zijn niveau en voorafgaande groei?	LVS
Bevestigen de scores het beeld dat je hebt van de leerling? Wat laat mijn leerling zien op andere toetsen van dit vakgebied?	methodegebonden toetsen - observaties
Wat zijn de krachten en ontwikkelpunten van mijn leerling op dit vakgebied?	observaties - kindgesprekken
Ouderbetrokkenheid Wat valt positief op? Wat valt negatief op?	
Wat valt er op in de ouderbetrokkenheid? Is er iets in de thuissituatie veranderd? Wat valt positief of negatief op?	observaties - gesprekken
Wat zien we? Voorlopige conclusie (integreren van bovenstaande data)	
Hoe verklaren we dit?	
Wat staat ons te doen?	